

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Földes szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az olasz király meggyilkolása.

Monza, július 30.

Umberto királyra ki este 10 órakor dísz-tornázási díjkiosztásnál jelen volt, **három revolverlövést intéztek**, éppen midőn had-segédjével kocsira szállt. A király szíven találva néhány pillanat múlva meghalt. A tettet elfogták, neve *Angelo Bressi* és Pratóból (Toszkána) való.

Róma, július 30.

Saracco miniszterelnök egybehívta a minisztertanácsot. Saracco azonnal Monzába utazott. A nápolyi herceg és neje a Keleten utaznak.

A khinai események.

Budapest, július 29.

A Khinából érkező táviratok ma mély-ségesen hallgatnak a pekingi követek sorsáról, pedig, ha hinni lehetett *Li-Hung-Csang* biztatgatásainak, a megmenekült követeknek és családjaiknak ma kellett volna megérkezniük Tiencinbe. Csalódás e tekintetben aligha fogja érni az európai közvéleményt, amely rég leszámolt azzal a szomorú gondolattal, hogy a pekingi követek közül senki sincs már életben: valamennyien áldozatul estek nemes kötelességtudásuknak és a diplomácia versenyiségének.

E sajnálatos feltékenykedés részleteibe gyujt világot a Londonban ma kiadott kétkönyv, amely a khinai események történetét ismerteti. Ha nélkülözi is az Bülow körlevélnek szinte nyers őszinteségét, mégis tisztán áll előttünk a rövid kivonat nyomán is, hogy a hatalmak gyors energiája és vállalt akciója megakadályozhatta volna a pekingi szerencsétlenséget. És a hatalmak mulasztása annál nagyobb, mert mint a kétkönyvből kiviláglik, a pekingi követek idejekorán figyelmeztették őket a fenyegető veszedelemre. Mikor aztán a veszedelem borzasztó nagyságában kitört, megint a hatalmak versenyegése akasztotta meg a pekingi követségek felszabadítását. Régen tudva volt, hogy Japán hajlandó nagyobb haderővel támogatni az európai akcióját, az is, hogy Oroszország egy ideig ellenséges állást foglalt el Japán ily előkelő szereplésével szemben, de csak most tudódik ki, hogy Japán nemcsak megfelelő kártérítés biztosítását kérte pénz- és véráldozataiért, de biztosítást arról is, hogy beavatkozása nem fog Oroszországgal összeütközésre vezetni. A kétkönyv ez őszinte hangja után képet alkothatunk magunknak arról az ádatlan viszálykodásról, amely a Pecsillióbölben oly sokáig tétlenségre kárhóztatta az európai hatalmakat. Oroszország persze azóta szintén meggyőződött a khinai fel fordulás komolyságáról és beletörődve a japán főszerelésbe, a mikádó katonái nemsokára olyan számban lesznek együtt Tiencinben, hogy megkezdődhetik az előrenyomulás Peking felé. Egyelőre ennek hatását mérlegelni korai, már azért is, mert újra látjuk a hatalmak közt a szerte-huzás jeleit, amint hogy Vilmos császár a bremerhaveni beszédében sem hivatkozik már a civilizált államok közös feladatára.

London, július 29.

A kormány ma a khinai eseményekről kétkönyvet adott ki, amely *Brooks* hittérítőnek 1900. január havában történt meggyilkolásától a khinai császárnak június 29-én kelt és a londoni khinai követ utján július 13-án közölt ediktumáig ismerteti a khinai eseményeket. A kétkönyv magában foglalja továbbá *Macdonald* pekingi angol követnek május 28-án kelt legutóbbi írásbeli jelentését, amely megmagyarázza, hogy miért nem kielégítő az a válasz, amelyet a csungli-jámen a külföldi képviselőknek a boxer-mozgalom elfojtására vonatkozó követeléseire adott. Az idegen hatalmasságok képviselői május hó 26-án gyűlést tartottak, amelyen a helyzelel tanácskoztak. *Pichon* francia követ ismertette a katolikus hittérítő aggodalmának okaira nézve tartott vizsgálatot, amelyből kiderült, hogy a hittérítő aggodalma egészen alapos. Khinai katonák, akiket lásszólag a hittérítő védelmére küldtek ki, egész nyíltan fraternizáltak a boxerekkel. *Pichon* azt a meggyőződését fejezte ki, hogy komoly zavargásoktól kell tartani. Az olasz követ csatlakozott fejtegetéséhez. Az orosz követ is elismerte, hogy a csungli-jámen válasza nem kielégítő, de megjegyezte, hogy alapos oka van arra a föltevésre, hogy a khinai kormánynek elkölt szándéka hatóságos rendszabályokat alkalmazni. A veszélyt nem tartja oly közvetlennek, mint *Pichon*. A tanácskozás során, mint *Macdonald* jelenti, báró *Ketteler* német követ azt mondta, hogy teljesen hiábavaló dolog arra számítani, hogy a khinai kormány hatóságos intézkedéseket tesz vagy egyáltalán olyan eljárást követne, amely a khinai kormány megbízhatóságában való bizalomra támaszkodik.

Macdonald aztán elmondja *Csing* herceggel való beszélgetését, akit arra figyelmeztetett, hogy a hatalmasságok föltöbb komolynak tartják a helyzetet. *Csing* herceg ismételte azt a kijelentését, hogy a követek számíthatnak arra az oltalomra, amelyvel a gazda vendégének tartozik és újra nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a boxerek az ország ellenségei.

Lo-Feng-Lu londoni khinai követ július 11-én

REGÉNY.

A rádzsza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(13)

Ha Topaz a vasutat megkapja, a géopont magától is kialakul, a kérdés tehát csak az volt, megkapja-e a Topaz a vasutat.

Topaz fekvését és viszonyait kívülről tudta, akár az egyszer-egyet. Végre is nem hiába volt elnöke a kereskedelmi kamarának és felügyelő-bizottsági tagja egy talajjavító társaságnak, amely két ezer font alapítókével egy millió részvényt bocsátott ki. Topaznak minden valamire való üzletembere benne volt ebben a vállalkozásban. Összevásárolták az egész sík földet a város és a hegyek között és papíron beosztották utakra, villatelvekre és nyilvános kertekre. A társaságnak a Connecticut-uton lévő irodájában, amely tölgyfával borított, mozaik padlós, perzsa szőnyeges és selyem függönyös terem volt, meg lehetett nézni az egész tervet. Ott lehetett tudakozódni a városon kívül két mérföldnyi kerületben lévő telkekről s lehetett mindjárt az alkut is megkötöni, magának Tarvinnak is volt ott néhány eladó telke. A telekeladásnál megtanulta, hogyan kell az összes jó tulajdonságokat kiemelni; tapasztalható tudta, mit lehet és mit nem lehet valakivel elhitetni.

Tudta például azt is, hogy Rustlernek nemcsak most vannak már dusabb bájai a környéken, mint Topaznak, hanem hogy még éppenséggel ki nem zsákmányolt dus erekre bukkant, s azt is tudta, hogy az elnök értesült erről. Még több más dolgot is tudott. Hogy például a Topaz kör-

nyékén lévő bányák, noha törheiesen jövedelmeznek, nem mutatnak valami különösen gazdag ásványtartalmat, s hogy az elég vízzel megáldott völgy, amelyben a város feküdt, alkalmas volt ugyan az állattenyésztésre, de nem nagyobb mértékben, mint akárhol másutt. Más szóval, Topaz „természetes segélyforrásai” megokolták annak a szükségét, hogy nagy vasuti géopontot csináljanak a városból, semmi esetre sem olyan megdönthetetlenül meggyőző erővel, mint *Nicolas Tarvin* ékeskzlása.

Tarvin azonban nem monologizált most. Igaz meggyőződése volt, hogy Topaz hivatva van arra, hogy vasuti városá legyen s hogy igazí hivatását csak akkor töltheti be, ha azzá teszik. Logikai rendszerrel bizonyítani nem lehetett ezt a tételt és mégis teljesen logikus gondolkozón alapult. És pedig a következőképpen: Topaz nem tény még, Topaz csak reménység. Ez áll! Mi az, amivel nyugaton az ilyen reménységeket valóra lehet váltani? Másokba is hitet kell önteni iránta! A központi Colorado-Californiai Vasut nélkül Topaznak nincs értéke... De milyen értéke van Topaznak a Központi-Colorado-Californiai Vasuttra? Nyilván csak az, amelyet ő adna neki!

Tarvinnak tehát csak egyről kellett kezdenie az elnök irányában, arról, hogy Topaz méltó lesz a tanusitandó kegyre, ez pedig csak annyi volt, amennyit minden város mondott és mondhatott volna magáról. Az elnöknek ítéletet kellett alkotnia arról, a két város közül melyik alkalmasabb arra, hogy magasabb céljaival együtt gyarapodjék, s Tarvin értette a módját annak, hogy e részben semmi kétség ne álljon fenn. Ami legvégül esett nagy súlyúval a latba, az a két város népe volt. Rustler lakóiról pedig úgy nyilatkozott Tarvin, hogy azok élve vannak eitemelve. Az egész világ tudja, hogy ott nincs so ipar, se kereskedelem, se eszelekvő erő, se pénz. Míg Topaz! Ha az elnök csak egyszer is végigmegy az utcán, egyszerre tisztában lehet

azzal, milyen fejlett szellemű nép az a topazi! Tiszta fejű, serényen jár az üzletei után, törődik a városával és kész arra is, hogy minden vagyonát rábizzza. Az elnöknek csak ki kell jelentenie, hogy mit kíván tőlük. Majd egy tervvel állott elő, hogy egy denveri vashámor tulajdonost arra fog rábírní, hogy Topazban fióktelepet alapítson, kohót állítson fel. Több volt ez már tervnél, kész szerződés volt, amely a zsebében van. s csak attól a feltételtől függ, hogy a Központi-Colorado-Californiai-Vasut Topazon menjen át. Ilyen üzletnek Rustler városával való kötése soha eszébe nem jutott volna a társulatnak, mert jól tudják Denverben, hogy Rustlerben nincs meg ehhez az iparúghoz a szükséges talaj. Topaz költségén vizsgálódtak a szakértők, s győződtek meg arról az állításról, hogy Rustlernek nincs meg az ércolvasztáshoz szükséges talaja, s azokat a földes vagy fémes anyagokat, ami hozzá szükséges, csak tizenöt mérföldnyire, nevezetesen Topazban kaphatja meg.

Tovább kifejtette Tarvin, hogy Topaznak az ő termékei számára leveztésre van szüksége a mexikói öbölhöz s hogy a Központi-Colorado-Californiai-Vasutnak kell ezt a leveztést szolgáltatnia. Az elnök sokszor hallhatott már ilyes előráncigált argumentumokat, mert ennek a kijelentésnek égbekiáltó vakmerősége nem zavarta ki a nyugalmából. Egy vasutigazgatónak, aki két versengő város előnyeit mérlegeli, természetesen méltóságán alul valónak kell tartania, hogy azok felől a termékek felől kérdőzködjék, amelyek számára Topaz felszabadításért sóvárog. De ha kérdőzköddött volna, akkor Tarvin pirulás nélkül felelt volna, hogy mindaz megvan Topazban, amivel Rustler díeszkzik, Sőt bizonyos módon, ugy valomlás formájában előzott is erre, mert megjegyezte, hogy ha a vasut mégis számít a Rustler mögött fölfedezett ércbészre, akkor csak egy kis szárnyvonalat kell építeni odáig, ami igazán csekélység s azon könnyen Topazba lehet

átadta a kínai császárnak az angol királynőhöz intézett július 3-iki táviratát, amelyben a császár körülből ugyanabban az alakban, mint a *Mac Kinley* elnökhez és az európai szuverénekhez intézet táviratokban, Angliát közbenjárásra kéri föl a bonyodalmak megszüntetése végett.

Salisbury miniszterelnök július 4-én azt táviratozta *Whitehead* tokiói angol ügyvivőnek, hogy Pekingben a helyzet kétségbeesett és utasiotta az ügyvivőt, hogy ezt azzal a megjegyzéssel adja tudomására a japán minisztereknek, hogy Japán az egyetlen hatalmasság, amely gyorsan küldhet segédcsoportokat Tiencinbe, amit egy európai hatalmasság sem ellenezne *Whitehead* erre azt válaszolta július 5-ikén, hogy Japán nézete szerint valamennyi hatalmasságnak tárgyalásba kellene bocsátkoznia egymással a közös rendezvények névre. Japán hajlandó nagyobb haderőt kiküldeni, ha biztosítják róla, hogy komplikációk ellen véde lesz és pénz- és véráldozatait megfelelő kártérítést kap. Július 6-án *Salisbury* azt táviratozta a tokiói ügyvivőnek, hogy Japán súlyos felelősséget vesz magára, ha eljárását halogatja. A nemzetközi tárgyalások végzetése késedelmet okozhatnak, amiért is Anglia hajlandó elvállalni a pénzügyi felelősséget Japán akciójáért. A táviratban *Salisbury* élesen megkülönböztette azokat a rendszabályokat, amelyek közvetlenül a követések megmentésére szükségesek, az ennél tovább menő lépésektől, amelyek később még fontolóra veendőek. *Whitehead* július 6-án azt válaszolta, hogy Japán kiküldi a segédcsoportokat.

A kékkönyv azután azokat a fontos tárgyalásokat ismerteti, amelyeket Angliá és a többi európai hatalmasság között Japán akciójára nézve folytat. Németország arra az álláspontra helyezkedett, hogy semminek sem szabad történnie, ami a hatalmasságok egyetértését veszélyeztetné. Japán ragaszkodott ahhoz, hogy biztosítsák róla, hogy *beavatkozása nem fog Oroszországgal összehatkozásra vezetni*. Oroszország június 28-ikán kijelentette, hogy nem szándékozik Japán akciósabadságát korlátozni, különösen arra a kijelentésre való tekintettel, hogy eljárását összehangzásba fogja hozni a többi hatalmasság eljárásával. A levelezésből kitűnik továbbá, hogy gróf *Muraviev* a kínai helyzetről nagyon optimistikusan gondolkodott. Ellenben gróf *Lambdort* éppenséggel nem osztozott a külügyminiszter szangvinisztikus nézeteiben, hanem úgy vélekedett, hogy Eszak-Kínában teljes anarkia van. *Delcassé* is úgy vélekedett június 5-én, hogy a fenyegető veszély már elmúlt, de július 4-én azt javasolta, hogy a hatalmasságok együttes jegyzékét intézzenek a pekingi tényleges kormányhoz, ami bizonyosságot tenne a hatalmasságok szolidaritásáról és egyetértéséről. *Delcassé* főként azt kívánta, hogy a hatalmasságok egyetértését ne zavarják hátsó gondolatokkal és féltékenységgel. Egyelőre fő-

szállítani az ércet olvasztás végett. Hiszen mint a bányák középpontjának van bizonyos jelentősége Rustlernek, eszébe se jut, hogy ezt kétségbe vonja, de egy helyi érdekű vasút épp oly jól be szállíthatja az ércet, mint a fővonal és teljesen megfelel azoknak az igényeknek, amelyeknek figyelembe vételére számot tarthat az olyan város, mint amilyen Rustler. S ez a szárnyvonal lehetővé tenné aztán, hogy a gőpönt az ő termékétől utalt helyére kerüljön.

Honnan venné aztán a gőzerőt, kérdezte Tarvin merészen az elnöktől, ha Rustlert tenné meg főállomásnak és ott váltánák fel egymást a lokomotívok? A város már a hegyek között fekszik, egy szorosban kell felkapaszkodni, s neki, mint a vasutépítésben járatos szakértőnek tudnia kell, hogy az ő lokomotívjai Rustlerből kiindulva nem kaphatnak sebességet. Már bent a városban kezdődik az erős emelkedés, gőpönt-ről, rendező sínparókról tehát ott szó sem lehet. S ha a gépek lesznek is olyan szerencsések, hogy nem akadnak meg a lejtőn, mennyire emelkednek majd a forgalmi költségek évenként, ha nehéz tehervonatokat kell majd naponként a hegynek indítani. A Központi-Colorado-Californiai Vasutnak, mielőtt a szorost átlépné, utolsó pihenő állomásul a természetből rendelt olyan helyre van szüksége, mint amilyen Topáz, a síkság közepett, ahol még öt mérföldnyire egyenes az út, mielőtt a kapaszkodó kezdődne.

Ennél a pontnál Tarvin azzal az energiával és biztossággal időzött, amelyet csak a megdöntetlen tények tudata ad meg. Ez volt az ő legmegbizhatóbb bizonyítéka és amint most az elnök némán a városnak fordult, Tarvin érezte, hogy ez az argumentum hatott rá. Hanem a következő pillanatban Mutrie arca már azt mondta neki, hogy a földolgozásban túl lett a célon. Ez a megfigyelése kétségbeesett lett volna, ha Tarvin már jó előre nem látta volna bizonyosnak a vereséget.

(Folytatása következik.)

dolognak Peking fölmentését tartja. *Ausztria-Magyarország július 6-ikán hozzájárult Delcassé javaslatához*. A többi hatalmasság válaszát a kékkönyv nem közli. Július 22-ikén *Salisbury* azt ajánlotta az Egyesült Államoknak, hogy Manilából csapatokat küldjenek Tiencinbe. *Hay* külügyminiszter július 28-ikán azt válaszolta, hogy már küldött tengerész-katonákat Kínába és most azzal a kérdéssel foglalkozik a kormány, hogy több csapat is áll-e még rendelkezésére.

Sanghai, július 29.

Hucsuban, Hang-Csou közelében, meggyilkoltak kilenc angol misszionáriust.

London, július 28.

Az esti lapok egy tegnapi sahanghái táviratot közölnek, amely szerint óvintézkedések elhatározták, hogy az ottani francia telepet védelmi állapotba helyezik. A francia hatóságok megkérésére a *Holland* nevű németalföldi cirkálóhajó parancsnoka vállalta el a munka vezetését.

Pétervár, július 29.

Az orosz távirati ügynökség jelentése szerint a mozgósított 4., 5., 7. és 8. szibériai kozák ezredekől egy szibériai kozák-hadosztályt alakítottak, amelynek törzskara Omszkban van, a mozgósított 3., 4., 5. és 6. zabajkáliai gyalogzászlóaljakból pedig egy zabajkáliai gyalogdandárt formáltak, amelynek törzskara Csitában van.

Marseille, július 29.

Kotohito japán hereg a kínai események következtében holnap elutazik.

San-Francisco, július 28.

Holnap indul utnak Nagasaki a *Hancock* nevű szállítóhajó négy üteggel, 500 tengerész-katonával és 300 főnyi pótlégénységgel.

Bécs, július 30.

Mint a féléhivatalos *Fremdenblatt* este írja, az osztrák és magyar kikötőkben intézkedések történtek oly irányban, hogy hadiszerekek Kínába való szállítása megakadályozassék. Azonkívül utasították a cs. és kir. konzulátusok, annak ellenőrzésére, hogy osztrák vagy magyar hajók a külföldön ne vehessenek föl Kínának szánt hadiszerekeit. A konzulátusok személyzetét felhívták, hogy az esetre, ha ily szállításokról értesülnek, ezt táviratilag tudassák a külügyi hivattal, amely aztán megteszi a szükséges további lépéseket.

Bécs, július 29.

Távirati jelentés szerint az *Elisabeth* és *Aspern* hadihajók ma néhány órára horgonyt vetettek Port Said előtt.

BELFÖLD.

A visói mandátum. A visói kerület szabadelvű pártja a múlt esütőriőkön értekezletet tartott, amelyen meghallgatta volt képviselőjének *Jónás* Ödönnek bucsubeszédét és egyhangulag *Nagy Ferenc* kereskedelmi államtitkár jelölte a megüresedett képviselő-ségre. *Jónás* Ödön bucsubeszéde végén meleg szavakkal ajánlotta utódául dr. *Nagy Ferencet*, mire az értekezlet volt képviselőjének köszönetet mondott a kerület érdekében teljesített fáradozásáért. A polgárok érzelmeit *Nyisztor* János esperes-lelkész tolmácsolta, majd *Drágos* László oláhu ismertette a magyarul nem értő választóknak a gyűlésen történteket. Az értekezlet *Nagy Ferenc* államtitkár a következő táviratban értesítette felkötéséről:

A felső-visói szabadelvű párt a mai napon megtartott értekezletén a megüresedett képviselői állásra jelöltül egyhangulag kiküldött. A midőn erről van szerencsénk értesíteni, tisztelettel felkérjük, hogy a felkötésedet elfogadni méltóztatás. A felső-visói szabadelvű párt nevében: *Jura* János elnök, *Fereny* János jegyző.

A választást a vármegyei központi választmány alkalmassint augusztus 13-ára tűzi ki.

KÜLFÖLD.

Páris város tanácsa és a kormány. Párisból táviratozzák: A nem régen választott és a nacionalista párt által dirigált városi tanács elnökségében áll a kormány. A nacionalista városatyák gyűlése igen érthető, mert a jelenlegi kormányelnök *Waldeck-Rousseau* nap-nap után érzékeny csapásokkal sújtja Deroulé pártját és lehetőleg megakadályoz minden reakcionárius politikát. A nacionalisták nem tudják elfeledni, hogy a kormány tartotta vissza őket *Marchand* ünneplésében, megtöltvén az *Ornagnak*, hogy a városi tanács meghívását elfo-

gadja. Most egy újabb esetben kelt szenzációt a *Waldeck*-kormány erélyessége a renitens városi tanácssal szemben. *Loubet* elnök ugyanis visszautasította a tanács meghívását egy esteleire, melyre a *Dreyfus-kormány* nem akarták maguknál látni a nacionalista tanácsosok. Annál népszerűbb *Waldeck-Rousseau* kormánya republikánus körökben, melyek a parlament utolsó ülésén lejártszódtot zajos jelenetek után még erősebben ragaszkodnak a minisztériumhoz, mint azelőtt.

HIREK.

Budapest, július 29.

— **Személyi hír.** *József Acost* főherceg és neje *Libits* kir. tanácsos jószággazdátó kíséretében ma Kisjenőről különvonaton Budapestre utazott.

— **A osanádi püspök az evangélikusokhoz.** Csütörtökön szentelték föl nagy ünnepességek közt a dettai új katolikus templomot, melyet *Delta* főutcaján, a régi templom helyén százhatvan ezer forint költséggel építettek. A templomszentelés előtt szomszédos tisztelegő küldöttséget fogadott a püspök s köztük az evangélikusok küldöttségét is. Érdekes volt ez a nyilatkozata, melyet a küldöttségnek tett:

— *Tönkre kell tenni azokat, akik a békét megzavarják.*

— **Kitüntetés alispán.** A király személye körüli miniszteri előterjesztése folytán *Varda* Antal, Modrus-Fiume megye alispánjának, hű szolgálatai elismerésül a harmadik osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— **Bucsa a Vizivárosban.** A budai oldal legnépesebb kerületében, a Vizivárosban vasárnap volt a szokásos bucsu, melyet a plébánia templom védőszentjének, Szent Annának tiszteletére tartanak. A bucsu egyházi része a plébánia templomban folyt le. Reggel 7 órától csendes misék voltak. 10 órákor volt az ünnepi zenés mise, melyet *Dömötör* Gedeon plébános mondott fényes soréddel. Ezután a plébános vezetés alatt körmenet indult ki, melyben igen sokan vettek részt. Az egyházi ünnep délután 4 órákor hitánival végeződött. A templom előtti Bomba-teren, a Fő-utca től egészen a Palffy-térig alkalmi árusok ültöttek fel sátrakat, a Bomba-teret pedig egészen elepték a repülő látványosságok. A bucsusok mulatsága csak késő éjelt ért véget.

— **A perzsa sah Kőnben.** *Páris* utaztatában a perzsa sah betekintett Kőn városába s mi sem természetesebb, hogy meg akarta nézni a kíniai örök büszkeségét, a világhírű dómot. A sah látogatását bejelentették és e nap délelőttjén nagyvezére elment az egyházi hatóságok, hogy személyesen győződjék meg, vajon megtörtént-e minden előkészület a dóm megtekintésére. És ekkor szóba hozta a templom kurátora, hogy a sahnak is hajadon fölvel kell át lépnie a szentegyház küszöbét. A nagyvezér erre kijelentette, hogy az ibesmi othon nincs szokásban, a kurátor pedig azt válaszolta, hogy a perzsa sahnal sem lehet kivétel tenni, mire a nagyvezér így felelt:

— Akkor ő felsége nem fog eljönni.

— Sajnáljuk, hogy le kell mondanunk ily nagy megtiszteltetésről, szólta a kurátor.

Nemsokára ezután megjött az izenet, hogy a sah nem kívánja megtekinteni a gót építészeti remekét.

— **Az iskolás fiukért.** Újabb időben kétségtelenül nagyon sok üdvös intézkedés történt nálunk is az iskola-egészségügy érdekében. Ezen a téren következőre méltó rendeletet bocsátott ki most a porosz közoktatásügyi miniszter, szem előtt tartva főképp az elemi iskolák növendékeit. A rendelet utasításai ezek:

Minden iskolában szigorúan ügyelni kell arra, hogy a gyermekek szokják meg a helyes távolságot szemük és az írka, palatábla vagy olvasókönyv közt és rajzolás és írás közben is egyenesen tartásuk felső testüket. Írás közben balkezüket fektessék padjuk (asztaluk) szélére, hogy a felső testnek támasztékalagyen és hogy eleje véssék a szem tulságos közelségének a tárgyhoz, továbbá a hátterine görbülésének és hogy a gyermek ne nyomhassa mellé a padhoz. Olyan órákban, amikor a tanteremben már nincs vagy még nincs kellő világosság, az írást, olvasást és rajzolást kerülni kell. Vigyázni kell arra is, hogy a nap-sugarak ne essenek közvetlenül a papírra és ennek megakadályozására eljárást kell ereszteni az ablakfüggönyöket. Az írkat és a palatáblát írás közben férdén kell fektetni. Ha a gyermeknek olvasás közben meg mutatnia kell az egyes szavakat, úgy ülve kell olvasniok. A tanfelügyelőket utasítja e rendelet, hogy hívja fel a tanítókat ez intézkedésekre és ügyeljenek rá, hogy azok pontosan betartsassanak.

— **Az Ur szolgálja.** A olasz liberálisok most fennem magasztalják Gallipoli püspökét, mgr. *Gaetano* Müllert. A főpap tekintettel az egyházmegyéjében pusztító inségre elrendelte, hogy a Gallipoli patronájának, szent Agathának felajánlott drágaságokat, arany és ezüst kincseket adják el és a befolyt összeget oszszák szét a munkanélküliek közt.

— **Draga Masin megszöktetése.** Kévs fejedelmi házasságot díszítettek föl a romantikának annyi vonásával, mint a fiatal szerb király boldog szerelmét. Bizonyára megindította az érzékeny lelküket az a történet, amikor Szerbia uralkodója, mint valami tuat-gimnazista, a hidegtől dideregve várakozott szíve hölgyére és sok léányszívet csodálattal tölt el az az állhatatosság, amellyel az ifjú király beváltja a mérnök özvegyének adott ígérteit. Az előzményei ez eljegyzésnek azonban még érdekesebbek, mint eddig hitték s nincs hiány a szoktatási fejezetnek sem, amelynek szerelmi regényből hiányzania nem szabad, ha igényt tart arra, hogy érdekesítőnek tartásuk. A belgrádi társaságban nyíltan beszéltek, hogy Masinné asszonyt meg akarták szoktatni. Szerb hazafiak, akik szerencsétlenségnek tartják ezt a házasságot úgy az országra, mint az Obrenovics dinasztiára, hír szerint, rábeszéltek a király menyasszonyát, hogy küldje vissza a jegygyűrűt, amely oly nagy csapással fenyegeti Szerbiát. A szép özvegy kijelentette, hogy belátja: a királlyal való házassága népszerűtlen, de tehetetlen ő felségével szemben, mert az ragaszkodik akaratahoz. És erre megszöktetett a hazáért aggódó fejekben a szoktatás terve. Egy miniszter neje, aki előkelő, fejedelmi származású királyné előtt szeretne hajlongani, meghívta Masinné asszonyt uzonnára és a miniszter villájából vitték volna a király menyasszonyát a topesideri vasúti állomásra, onnan a török határra és aztán Szalonikibe. Masinné asszony elfogadta a meghívást, de az uzonnára még sem mehett el, mert a király hirtelen rosszat gyanított és megakadályozta a látogatást. Attól kezdve parancsára kettőzött őrség áll menyasszonyának háza előtt. A lapok belgrádi levelezői nem is tartják valószínűtlennek ezt a szoktatási hírt, mert a király néhány nappal ezelőtt így szólta nála járt előkelő kereskedőkhez:

— Ha megszöktették volna menyasszonyomat, utána mentem volna, ha megölték volna, akkor is követtem volna.

Belgrád, július 29.

Sándor király hivatalos eljegyzésén a következő diplomaták voltak jelen: báró Egereggé Haydler osztrák-magyar követ, báró Waacker-Gotter német követ, Marchand francia követ, Fethi bég török követ, Van den Steen de Hehay gróf belga követ, Antropoulos görög követ, Manszurov orosz ügyvivő, Macdonald angol ügyvivő és dr. Brakalov, Bulgária diplomáciai ügyvivője.

— **Erzsébet királyné nyakéke.** Német lapokban olvassuk a következő romantikusan hangzó történetet: A korfui halászkövek most szorgosan kutatnak egy átvukasztott vasszekerénykét, amelyet az Achilleion tündérvilág egykori urnője Rudolf trónörökös halála után a tengerparton egy haboktól mosott sziklahasadékba elrejtett. Ebben az ezüsttel kivert vasszekerényében volt az a pompás gyöngyös nyakék, amelyet a szerencsétlen királyné esküvője napjától állandóan hordott, míg nem a mayerlingi katasztrófa után nem találta benne többé gyönyörűségét. Rajta volt ez a nyakék abban a borzasztó pillanatban is, mikor értesült fia tragikus soráról. Eleinte úgy látszott, hogy a fenékelt asszony még nagyobb önmegadással viseli el a nagy bánatot, mint felséges férje, hiszen még ő v gasztalta a lesújtott apát. De néhány héttel a megrázó esemény után, mintha csak akkor ébredt volna tudatára a csapás nagyságának, mint halálosan sebzett vad menekült el Bécsből. Aztán sokáig betegesen feküdt s mikor lábadozóféltben volt, úgy találta, hogy csudás szépségű gyöngyök elvesztették minden fényüket és káprázatot színtéküket. Ekkor készítette az említett vasszekerénykét, beletette azt a nyakéket és elrejtette a Jóni tenger partján az Achilleion villa közelében. Azt hitte a felséges asszony, hogy a sós hullámok átjárják majd a kilyukasztott szekrénykét és visszaadják a gyöngyöknek régi fényüket. Senki sem tudja, vajjon meggyőződött-e a királyné eljárásának helyességéről. Sőt vannak, akik azt állítják, hogy a királyné egyszer csakugyan kíváncsi volt arra, de maga se tudta többé a helyet, ahova a szekrénykét elrejtette. Annyi bizonyos, hogy a fejedelemsasszony soha sem viselte többé a gyöngyököt. Ezért hiszik a korfuiak, hogy a bánatos királyné a tengerben hagyta a drága ékszert, amikor ráunt az Achilleionra és Bécsbe vitette fiának emlékszóbrát és a villa legkedvesebb műkincseit.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A soproni felső evangélikus egyházmegye szerdán tartotta meg Locsmándon idei közgyűlését, melyen dr. Fischer Imre kir. alügyész, egyházmegyei felügyelő és Kemner Henrik esperes elnökölték. A gyamintézeti isteni tiszteleten Stigter Gusztáv tartott ünnepi beszédet. A gyűlés Fischer Imre felügyelő nyitotta meg. A közgyűlés József János Zergényi J., aljegyzőnek dr. Dukovits István, tiszteletbeli jegyzőnek dr. Wechofsky Károlyt választotta meg. Az esperesi jelentés konstatait,

hogy a hívek közt a buzgalom az egyház intézményei mellett folyton emelkedik. Jány Ferenc és neje a locsmándi ovoida részére újabb 200 koronát adtak. A gyűlés az esperesnek évi 600 korona tiszteletdíjat állapított meg. A Zsedényi-féle 200 korona tanítói ösztöndíjat a gyűlés Polster János soproni tanítónak ítélte oda. A gyűlés után következett.

— **Debrecen ünnepe.** Debrecen város katolikus polgárai nagy fényvel ünnepelték Wolafka Nándor püspököt, prépostlelőbátot pappá szentelésének 25 éves évfordulójára alkalmából. Tegnap este vagy 30.000 ember ment lámpionokkal az ünnepelt lakása elé. A nagy tömeg levett kalappal halgatta meg a szózatot, amelyet a dalárda énekelt. Tóth László üdvözlő beszéde után, Wolafka püspök lendületes beszéddel válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a szeretet hozta őt Debrecenbe és szeretet köti hűveit.

Az én ajkaimról, ugymond, soha senki sem hallott egyebet, mint a szeretet hirdetését, azt, hogy becsüljük, tiszteljük, szeressük egymást, még ha a vallási meggyőződés ellentétbe tette szóit is bennünk. Ne keressük, ne nézzük, hogy ki hol imádja az Istent, de szeressük egymást, mert mind magyarak vagyunk és a kölcsönös szeretet és becsület édes magyar hazánknak lesz üdvére, nagyságára. Nem a lámpionok fénye, nem a nagy sokaság éljenirádó a marad a szívenben, de az a szeretet, amellyel körülvesznek. És én bennem is örök időkön keresztül szerető lelkipásztor fogok találni, aki ha kell, életét és vérért is feladja az ő juhaiért. Azt kívánom, hogyha édes hazánk bármelyik templomában imádjuk is az Istent, nem irigykedve, agyarkodva, hanem vállvetett munkássággal találkozzunk egy másik tőrekvésben, amely a mi édes magyar hazánk javára, nagyságára szolgálhat.

Viharos éljenzés követte a püspök szavait, mire a dalárka és zenekarok a késő éjjeli órákig szerenádót adtak Wolafkának.

A tulajdonképpeni jubileumi ünnepély ma kezdődött. A katolikus templom ragyogó pompában díszelgett és a közönség, köztük a város notabilitásai, hatóságok, testületek zsulofság meglátogatták. A fényes ünnepi mise után Wolafka püspök maga mondott újból nagyhatású beszédet a szószékéről az ember- és a hazaszeretetről s a felekezeti békéről.

A beszéd után a templomba gyűlt óriási közönség a hazafias beszédőtől átszellemiltten a himnusz énekelte. A templomi ünnepség után az ünnepelők díszgyűlést tartottak, amelyen beszéd kíséretében átadták a jubilánsnak ajándékait. A gyűlésen felolvastak egy alapító oklevelet, amellyel a katolikus hívek a püspök nevére szegény gyermekek javára jótékony alapítványt tettek. A gyűlés után a tiszteleg küldöttségeket fogadta a püspök. Huszonkilenc hatóság és testület küldöttsége jelent meg az ünnepelt előtt, hogy átadja szerencsés kívánatait. A zsidó hitközség küldöttségének üdvözlétele ezt válaszolta az ünnepelt egyháztól:

Az volt mindig főtőrekvésem, hogy szeressük és becsüljük egymást itt a földön, mint akik egy mennyei atyának vagyunk gyermekei. Ebben a szeretetben és becsülésben életem én és hűveim az izraelitákkal. Isten ne adja, de ha valaha jönnek körülmények, amelyek ezt a szeretetet is veszélyeztetnék, ha akadnának *gaz lelkek*, akik gonoszul, szentségtörő kézzel udo tőrekvének, hogy keresztényt a nem-keresztényt ellen *uzsításnak*: én sohasem tekintenék akkor faj-, vallás- vagy osztálykülönbségekre, hanem csak a szeretetre és *kész lennek vérem árán is megvédelmezni a közöttünk fennálló jó viszonyt.*

Az ajándékok, amellyel Wolafkát híveit és tiszteleg elhalmozták, sok ezer forint értékűek képviselőnek. Egy egész terem tele volt ezekkel az ajándékokkal. A püspök tiszteletére este a nagyterdei vigadóban háromszáz terítékes bankett volt.

— **Száz éves urnó halála.** A főváros legidősebb urasszonya halt meg. Fel év híján kerek száz esztendővel élt Zimányi Károlyné szül. Schirmitz Alojzia, aki tegnap délután 2 órakor hunyta le örök álomra szemét. A ritka magas kort ért urnó Zimányi Károlynak, a megboldogult *szépség és Sínor* bíboros hercegprímás volt uradalmi főtitkarságának az özvegye. A temetés ma délután 4 órakor tartották, az I. ker. Dísz-ter 11. sz. alatt levő gyászházából, a rokonságnak teljes részvétele mellett. A megboldogult matróna valamennyi gyermekét túlélte s unokái dr. Zimányi Károly nemzeti múzeumi segédőr, Zimányi József, főgimnaziumi tanár, és nagyszamu rokonság adta ki a gyászjelentést.

— **Weisenbacher Endre.** Egy újság azt írta, hogy Weisenbacher Endre tegnap Budapesten volt és a Hűvösvölgyben Holtzspachokkal érintkezett. Holtzspachék annak a kijelentésére kérte fel a Budapesti Tudósokot, hogy ők értek őrök mellett, de halasak mindenki iránt, aki őket Weisenbacher nyomára vezet.

— **Tűzvész.** Esztergomból táviratozzák, hogy a *kenyérmező pusztán* óriási tűzvész pusztít. Eggenhofer József birtokos egész esztendői termése lángokban van. Attól félek, hogy semmit sem lehet megmenteni.

— **A román zsidók Budapesten.** Annak a háromszázhusz román zsidónak, akiket tegnap este a soroksári-uton lévő Neptun gőzmosó gyár helyiségebe szállítottak, meglehetősen jó dolga van odakint. Ellátják őket étellel-itallal, csupán az okoz még gondot nekik, hogy nem tudják, mi fog történni velük. A zsidó hitközség és több előkelő fővárosi zsidó uriember nagyban buzgólkodik, hogy összegyűjttesse azt a 32.000 forintot, ami a szegény embereknek elutazásához szükséges s ebből a célból nemcsak Budapesten, hanem az egész országban akciót indítottak. Ma különben előkelő vendégei voltak a kivándorlóknak. Délben meglátogatta őket Gulner Gyula államtitkár és hosszabbban tartózkodott közöttük. Az államtitkár kikérdezte a szerencsétlen embereket viszonyaik felől és nagyban biztatta őket, hogy amennyire lehetséges lesz, a kormány is el fog követni mindent, hogy céljukat elérhessék. Az államtitkár ezután a hitközség embeleinél a gyűjtés felől kérdésközdött és megelégedéssel hallgatta, hogy az akció sikerre fog vezetni. A szerencsétlen embereket meglátogatta ma Magyar Gábor piarista rendfőnök is és pénzt meg ételket osztott ki közöttük. A román kivándorlókat, mint a zsidó hitközséget értesítették, nem eresztik vissza Romániába. Nem eresztették át a határon azt a 40–50 embert sem, akiket tegnapelőtt a keleti pályaudvarról kényszerrelvéllel küldtek vissza Romániába. A bécsi zsidóhitközség meg arról értesítette a budapesti zsidókat, hogy a kivándorlókat nem továbbíthatja. Így kizárólag a magyar zsidóságra haramlik a feladat, hogy a szerencsétlen embereket eljuttassa Kanadába.

A román zsidók érdekében különben népgyűlés is készül a fővárosban. A főváros polgárságának egy része akciót akar indítani a menekülő román zsidók érdekében és e célból gyűlést hív egybe, hogy tiltakozzék a magyar hatóságok oly eljárása ellen, amely a menekülőket megakadályozza a kivándorlásban. A mozgalom előkészítő bizottsága a főváros polgárságát értekezletre hívta egybe ma délután 4 órára a Baross-utca 45. sz. alatt lévő vendéglőbe. Az értekezlet elhatározta, hogy a tilkozó gyűlést vasárnap délután 3 órára hívja egybe az Ujvási-terre, amelynek átengedését a tanácsától kéri. Felkéri a demokráta kört és a függetlenségű polgárságot, hogy a gyűlésen nagy számban vegyen részt és egy-egy szónokot állítson. A főváros polgárságát pedig falragaszokon fogják a részvételre felhívni.

— **Pályázat tanárségi állásokra.** A műegyetemen nyolc tanárségi állást töltenek be szeptember elsőjén: a gépszervezet, a technikai fizika, a mechanika technologia, az általános géptan, az alkalmazott szilárdságtan tanszékei mellett, egyenkint 1900 korona illetményvel, továbbá az elektrotechnika és az ókori építéstan tanszékei mellé egyenkint 1500 korona illetményvel. A pályázati kérvényeket augusztus 15-éig kell benyújtani a műegyetem rektorához.

— **Iskolatársak ötvenéves találkozója.** Ritka szép ünnepélyre készül hét előkelő szegedi férfiú, akik ötven évvel ezelőtt együtt jártak az elemi iskolába. Heten élnek már azok közül: Faragó Gyula vasúti felügyelő, Fenyvessy János tanító, Klivinyi Antal varjasi esperes, Korpássy Ferenc, Szőgi Imre tanító, Tóth Mihály városi főmérnök és Vekes Antal tanító. Volt tanítók közül csak az egyetlen Gera Antal él, aki hitnár volt s most felsővárosi gvardián. Kivüle csak öv. Tóth Józsefné nyug. tanítónő, egyik elhunyt tanítójuk özvegye él. A megható találkozás alkalmával Klivinyi Antal esperes fogja a misét mondani. Vekes Antal főlkéri mindazokat, akik az 1850–51-ik iskolai évben a Szeged-felsővárosi, ugy-szintén a külső-tobányi elemi iskolába jártak, hogy ötven éves találkozásuk megbeszélése végett augusztus hó 12-én (vasárnap) délután 3 órakor a Szeged-szentgyörgyi (felsővárosi) iskola III. osztályában jelenjenek meg.

— **Halálozás.** Dr. Perl Miksáné szül. Weisz Verona 45 éves korában Szekesfehérváron elhunyt. Férjén kívül két fia sirta kora halálát.

Tegnap temették el nagy részvét mellett Maros-Vásárhelyi Ajtai Gyula helyettes-polgármestert. Ajtai hosszabb ideig betegeskedett, míg nem tegnapelőtt nagy szenvedésével megváltotta a halat.

— **Mentő-kongresszus.** Férjből jelentik: A nemzetközi mentőkongresszus folyó hó 16–23-ig tartotta szakülését Párisban. Budapestről dr. Aczél Károly, a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület parancsnoka volt jelen, ki dr. Kresz Géza igazgató cikkét olvasta fel a Budapesti Mentő-Egyesület fejlődéséről. A budapesti intézmény története meleg elismeréssel találkozott a kongresszus részéről s különösen Nachlet, Floquet (Páris), Mayer, Schlesinger Knoblauch (Berlin), Gerber (Köln), Lamezan (Bécs) stb. siettek az előadónak a szép sikerért gratulálni. 23-án este fényes bankett volt, amelyen dr. Aczél Magyarország nevében megköszönte a szíves fogadtatást.

— **Eltűnt gyógyszerész** *Pasies Géza*, a Margitsziget gyógyszerésze a múlt vasárnap eltűnt a szigetén lévő lakásáról és azóta senki se látta többé, amíg tegnap a halottasházban föl nem ismerték a holttestét. Még eddig nem tudják, hogy *Pasies* bűnös merényletnek eseti-e áldozatul, vagy öngyilkos lett. A balesetet kizártnak tartják, mert *Pasies* ott fehéreművel testén hozta a felszínre a Margitsziget alsó részében dolgozó kotrógép. Felső ruházata teljesen hiányzott; óráját, láncát és gyűrűjét pedig sehol sem találták meg. Még gyanusabbá teszi a dolgot az, hogy a ruhája is eltűnt és a legszorgosabb kutatás dacára is csak a közeljőre akadtak rá a part mentén. Utóljára vasárnap este látták a szerencsétlen gyógyszerészt ismerősei. A Margitsziget alsó vendéglőjében megvaosorázott és szokása ellenére pezsgőt is rendelt. Tíz óra tájban fizetett és kevéssel azután egyedül távozott. Azóta nem látta élve senki.

Hétfőn hiába várta haza főnöke. *Pasies* nem jelentkezett, sőt másnap sem jött meg. Főnöke erre bejelentette az esetet a fűrődigazgatásának. Miután pedig még a rákövetkező nap sem jött semmi hír az eltűnről, a rendőrség is kutatni kezdte a dolgot. Csütörtökön azután a véletlen segítette. A kotrógép, mely az új hid munkálatainál dolgozik, felszínre hozott egy holttestet, mely azonban annyira el volt torzítva, hogy nem lehetett ráismerni. Kiszállították a rákos-keresztúri halottasházba, ahol tegnap egy régi jó barátja *Pasies* Gézára, a Margit-sziget eltűnt gyógyszerészére ismert benne. Általában véve mértékletes, szerény embernek ismerték *Pasies* ot, akinek sem szenvedélyei nem voltak, sem különösebb kedvtelései. A rendőrség most kutatja a rejtélyes dolgot. Ma még a rákos-keresztúri temetőben volt a holttest és innen temetik el a szerencsétlen embert holnap délután.

— **Új adóhivatal.** Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a pénzügyminiszter folyó évi 55.195 számú rendeletével *Somogy* vármegye területén *Lengyel-tó* székhellyel, folyó évi augusztus 1-ével királyi adóhivatalt állított fel. Az új adóhivatalhoz a következő községek oszlatnak be: 1. *Lengyel-tó*, mint székhely, 2. *Burcsák*, 3. *Kis-Berény*, 4. *Óreglak*, 5. *Pamuk*, 6. *Somogyvár*, 7. *Táska*, 8. *Tótszentpál*, 9. *Vámos*, 10. *Várjaskér*, 11. *Balaton-Csehi*, 12. *Boglár*, 13. *Falu-Szemes*, 14. *Gámás*, 15. *Látrány*, 16. *Lelle*, 17. *Orda*, 18. *Ószöd*, 19. *Szöllős-Győrök*, 20. *Szöllős-Kislak*, 21. *Tótygyugy*, 22. *Tur*, 23. *Visz*, 24. *Edde*, 25. *Jaád*, 26. *Oztopán*.

— **A betegsegélyző pénztárak.** A nemzetközi szociáldemokrata-párt egy része ma tárgyalta a munkások betegbiztosításáról szóló törvények módosítását. A gyűlés a tervbe vett reform ellen nyilatkozott s kívánságait memorandumba foglalva *Hegedűs* kereskedelmi miniszter elé terjeszti. A párt magát újjaszervezett szociáldemokrata pártnak nevezi s augusztus tizenkettedikén tárgyalja a szóban forgó törvényjavaslatot.

— **A hőség áldozatai.** A gyilkos hőségnek ismét két áldozata volt. Az egyik már meghalt a napszúrás következtében, a másik pedig eszméletlen állapotban fekszik a Rókus-kórházban. — *Kempfer* Mór esztergomi születésű 35 éves bádögösnek az Elemér-utczában esett össze a hőségtől, a halott pedig *Vozák* András 40 éves napszúrásos, aki a hőség következtében a Nádor-utca egyik kapuja előtt esett össze. Bevitték a boncoló intézetbe.

— **Budapest éjlel.** Nagy esetet látó az éjjel a Nefejejs-utca 3. sz. n. levő ház előtt. *Müller* Henrik kőműves egy barátjával ödöngött, s e közben összeveszett az utcai leányokkal, főleg *Hrabina* Marival és *Rösner* Bertával. A szóvitából alapos verekedés lett, amelyben a leányok alaposan elriakták a két részeg embert. *Hrabina* Mari kést vett elő, s *Müller* összeszurkálta úgy, hogy az összerogyott. A másik férfi e közben a leányt vágta fejbe, de ennek vérző sebében kívül nagyobb baja nem esett. A súlyosan sebesült *Müller* a Rókus-kórházba vitték, a leányt pedig lakásán ápolták.

— **A rákoskeresztúri rablót elfogták.** *Soltész* János többször büntetést rablót, aki ma egy hete a rákoskeresztúri határban agyb-lobbe verte *Kurcz* András bukovinai földmivest, azután elrabolta 415 forintnyi pénzt, szülőfalujában Alsó-Láposon, Szepesmegyében elfozták. Most a járásbíróóság büntetőben ül, ahonnan majd Budapestre szállítják. Megemlítik e helyen, hogy az öreg *Kurcz* ma hagyta el a Rókus-kórházat, ahol egy héttig feküdt. Az orvosok véleménye szerint oly súlyos fejszebei voltak, hogy más ember azokból meg nem gyógyulhatott volna. A főkapitányság ma táviratban intézkedett az iránt, hogy a rablót kiballgassák, vajjon beismerésben van-e, pénzt találtak-e nála. A kirabolt *Kurcz* a fényképben határozottan ráismert a rablóra.

— **Elfogott sikkasztó.** *Stasser* Elek 18 éves könyvelő, mint megírjuk, a *Kalmán* és *Lukács* cégtől 5000 koronát sikkasztott, azután megszökött. Mint a

zürichi rendőrség táviratozza, a sikkasztót ott ma reggel letartóztatták.

— **Rendőri hírek.** Tegnap a cinkotai határban egy embert találtak egy fura fölakasztva, akit azután az ottani temető halottasházába vitték. A zsebeiben talált iratokból azt hiszik, hogy az illető *Atlasz* Samuel magánzó, aki napokkal ezelőtt tűnt el Aradi-utca 40. szám alatt lévő lakásáról. — *Richter* Károly 28 éves szígyártó tegnap a Füzér-utca 20. szám alatt lévő műhelyben nagy szomszágában felkapott egy poharat, amelyben azt hitte, hogy víz van, s tartalmát megitta. A szerencsétlen keservesen csalódott, mert víz helyett erős marólugot ivott. Halálosan megsérülve került a Rókus-kórházba. — *Duchenreier* Gyula 35 esztendő bérkoosis ma reggel fölakasztotta magát Mozsár-utca 12. szám alatt lévő lakásán. Mire hozzátartozói észrevették, már meghalt.

— **A Telefon Hírdönő zeneestéi.** A *beszélő újság* — tekintettel a budapesti közszínház nyári szünetére — az operaelőadások helyett naponta este 8 órától 11-ig felváltva katonai- és cigányzenével szórakoztatja előfizetőit. A zeneközvetítés közben 1/4 órákor felolvastatja a *frankfurti, párisi és londoni* tőzsdék kurzusait, fél 10 órától 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat. Ugy a zenének, mint a felolvasásnak kezdetét mindig riadójel előzi meg, hogy ez által az érdeklődők figyelmét felhívja.

(x) **Bur kalapok** urak és hölgyeknek fehér, szürke és drap színbén, darabja 1 rtr 25 kr. Ismét eladóknak árengedmény. A Népszínházzal szemben *Kertész* Pál divat-áruházában Kerepesi-ut 44.

(x) **Emke-gyűjtő a legjobb!**

Fiume.

Fiume, július 27.

Az angol flotta eltávozott Fiuméből. Ezzel lezajlottak a fogadtatás ünnepségeinek fényes napjai, melyek baráti ölekezésbe fonták két rokonszülő nemzet karjait. Az angol és magyar nép ismerkedési ünnepélye volt ez, mely kíváncsisággal kezdődött, de az igaz barátság jeleiben fejeződött be. Semmiféle mozzanata a látogatásnak sem hordotta magán egy politikai tüntetés látszatát; és amit az angol nemzet nálunk keresett, azt meg is találta: a minden nemesért és jóért lelkesülni tudó és szerető magyar népet, amelyik a maga szerény erejével készségesen támogatja a kulturális haladás és anyagi jólét fejlesztésének művét.

De van az angol látogatásnak — és ezt erősen hiszem — a barátkozáson kívül nagy horderejű gyakorlati értéke, amely abban áll, hogy éppen annak a flottának, amely a nagy angol világkereskedelmek legkiválóbb öre, nyílt alkalma megismerhetni egyet-ülly magyar kikötőnk, amely a magyar és angol kereskedelmi összeköttetést van hivatva az eddiginél sokkal fokozottabb mértékben közvetíteni. Megerősít e meggyőződésben az angol viceadmírálisnak az itt általános örömet keltett kijelentése, hogy a flotta ezután minden évben el fog jönni Fiuméba.

Hogy kit illet az érdem az angol hajórajt fényesen sikerült fogadásért, azt nem vizsgálom. Legyen hála a kormányelnöknek azért, hogy e látogatást létrehozta. Gróf *Szápáry* László fiumei kormányzó dícséretét pedig nem tartom szükségesnek ismételni. Gróf *Szápáry* László beéri és beérjük mi fiumei magyarok is azzal a biztos tudattal, hogy mély és igaz tiszteletet szerzett a magyar nemzetnek az angol és az egész művelt világ előtt, de egyuttal megbizonyította olasz ajku fiumei testvéreinknek azt is, hogy Fiumének nimbusa és fejlődése csakis a magyar haza szeretetétől sugározhatik ki.

Most pedig, amikor az örömmámor elmúlt, legyünk okosabbak és tanuljunk. Tanuljunk meg az angoltól azt, hogy egy nemzetet csak az tehet nagygyál és erős, ha szívet és fejtét összhangoz egyensúlyban tudja tartani. A szellemi fejlődésnek az anyagi jólét előmozdításával kell karöltve járnia. Ahol az angol kultúrát terjeszt, ott egyidejűleg kereskedelmet is terem.

Nincsen alkotmányosabban gondolkodó nép az angolnál, nincs a világon parlamentárisabb nép nála. De politika és parlamentarizmus nála csak eszközei annak, hogy az angol uralom az ő kereskedelmének mindenre való kiterjesztése révén szilárduljon meg. Világkereskedelm nélkül ma sem nagyhatalmi állás, sem pedig igazi nemzeti anyagi jólét nem képzelhető; nem pedig azért, mert amelyik ország a világkereskedelemben a maga helyét kellőképp elfoglalni minden erejével nem igyekszik, az abból önként kisorsul; és egy elvesztett pozíció visszahódítása aránytalanul nehezebb, mint egy meglévő pozíció megtartása. A politikai momentumtól egészen eltekintve, a magyar külkereskedelmek és különösen ennek a világversenyben való részvétele szempontjából tulajdonítok nagy fontosságot az angol flottalátogatásnak, mely akaratlanul is felköltötte bennünk az önbizalmat és annak a határozott tudatára ébresztett, hogy igenis van nekünk egy fontos és kitűnő érintkezési pontunk a külvilággal. Ez Fiume,

amely az összes idevonatkozó eszközök és módok célszerű felhasználása és átalakítása mellett hatalmas külkereskedelmünknek lehet biztos alapja és életforrása. És elvégre is miért ne lehetne nagy magyar külkereskedelm? Mezőgazdasági termékeink bőven megalkotják a lehetőségét egy nagyszabású kivitelkereskedelmnek. Magában az országban a kormányelnök bölcsessége politikai békét létesített, kereskedelmi kormányunk rátermett férfiakból áll, akikben mindenkép megvan a szükséges tudás és érzék. Itt tehát csak egy dolog kell és ez az akarat. Minthogy pedig *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszterben ez az akarat is teljes mértékben van meg, nincs kétségem az iránt, hogy kereskedelmünk hatalmasan fejlődni fog. Hogy pedig az érdekelte kereskedelmi körök maguk is mennyire foglalkoznak e kérdéssel, mutatja a minap Budapesten a magyar kir. államvasutak által egybehívott szállítási ankét alkalomával nyilvánult felfogás, amely világosan igazolta, hogy nincs külön agrárius és külön kereskedelmi érdekek. Ez anketén ugyanis egy előkelő kereskedő sürögősen kívánatosnak jelezte, hogy magyarországi árpakivitelünk a magyar kir. államvasutak díjszabásának megváltoztatása által Fiumén át tétessék lehetővé. Ez által elérnők azt, hogy az árpatermelés mennyiség tekintetében az eddiginek háromszorosára fokozódni. Az árpatermelés fokozása pedig azért ropant fontos, mert ez az a gabonamű, amely nyers alakban lehet legfeljebb mezőgazdasági kiviteli cikkünk. A díjak leszállítása sem járna az államvasutakra nézve veszteséggel, mert e látszólagos veszteség a nagyobb mennyiség szállításában nyerne kárpótlást; országos közgazdasági szempontból pedig a fokozott mérvű árpakivitel óriási előnyt jelentene. Itt tehát az agrárius érdekek karöltve jár a kereskedelmi érdekekkel, miként ez észszerűen másképpen el sem képzelhető. Ami pedig e díjszabás kérdését illeti, nyugodtak lehetünk, hogy *Ludwich* Gyula államvasuti elnökség az ő nagy tapasztaltságával és szakismeretével megfogja találni a helyes utját annak, hogy az országunkra nézve oly fontos árpakivitel az árpatermő vidékekről, melyek között a Duna jobb partján fekvő dunántúli területek nagy szerepet játszanak, lehetőleg fokozott mértékben tétessék lehetővé Fiumén át. Ez azonban csak egy mozzanat országunk gazdasági életében. Fejlesztjük kereskedelmünket, egyeteseünk össze minden gazdasági érdeket, mert valamennyi csak egyetlen célt van hivatva a megvalósulás felé vinni: az általános anyagi jólét és nemzeti vagyon gyarapítását.

Zimonyi Schwarz Mihály.

SZÍNHÁZ, ZENE.

— **Hangverseny.** A svábhegyi nyaralók tegnap díszes hangversenyt rendeztek. *Basch* Nelly néhány operet-áriát énekelte kedvesen, izléses előadással. *Markus* Aranka, a kiváló tehetségű fiatal énekesnő Aidából és a Cigánybaróbból énekelte. A nagy és díszes közönség zajos ovációkban részesítette a fiatal művésznőt, akinek ragyogó tehetése magával ragadta az egész hallgatóságot. *Hegedűs* Ferenc, az Operaház nagytehetőségű buffója, operáriákat és népdalokat adott elő művésziessé, nagy sikerrel. *Kovács* Mihály kacagató kuplékat énekelte, amelyek állandó derültségben tartották a publikumot. A művészeket *Fodor* Izidor kisérte zongorán diskrét művészzel. A közönség az összes közreműködőket zajos tapsokkal honorálta.

— **A kaméliás hölgy eredetije.** Egy volt színházgazdát *Lemennier* a napokban becsátolta ki emlékiratait, melyben egyebek között igen érdekes dolgokat ír *Duplessis* kisasszonyról, aki tudvalóleg inspirálója volt *Dumas* filisnek halhatatlan színműve megírásában. A kaméliás hölgy, *Marie Duplessis*, a nyereves években első demi-mondainje volt Párisnak. Egy fiatal íróműber örülten beleszeretett. Megtörtént azonban az a banális eset, hogy mivel a szép *Marie*nek 10 ezer frankra volt szüksége, az író pedig szerény volt, imadottja egyszerűen ajtó mutatót neki. Az elkéseredett fiatal ember egy gazdag barátja értesülve az esetről, felkereste *Duplessist*.

— **Madame, így szót hozzá.** Ön nagyon kegyetlenül bánt azzal az emberrel, akinél jobb, becsületesebb író nincs a világon. Önnek szüksége van tizezer frankra. Fogadja el tőlem és engedje meg, hogy elmondjam barátomnak, miképp visszajöhét.

Duplessis nagyon meghatótta a baráti szeretet e ritka példája.

— **Tartsa meg pénztét — válaszolt —** és mondja meg barátjának, hogy jöjjön vissza, szívesen látom. A fiatal író azonban kiabrándult ez esot óta *Duplessis*-ből, aki viszont annál szerelmesebb lett belé. Hasztalan, régi imádójának szívet nem szep szóval, sem sirással nem tudta többé visszahódítani.

Amely napon elmondották *Dumas* filisnek ezt az esetet, született meg agyában a *Kaméliás hölgy* eszméje.

** Tüntetés a párisi konzervatóriumban. A konzervatórium vizsrait mindig nagy érdeklődéssel figyeli a közönség Párisban és az évi díjak kihirdetése mindig eseményszámba megy. A múlt héten is előkelő, díszes közönség gyűlt össze a konzervatórium nagytermében, hogy meghallgassák a színész-növendékek díjainak kihirdetését. Más esztendőben a jutalmazottakat a közönség megeléjjezi és aztán csendesen szeszlik, az idén azonban némi tüntetéssel és veszekedéssel járt a zsüri határozatának kihirdetése. Mikor Dubois, a zsüri elnöke, körülvéve Verdou, Lemaitre, Claretie, Lavedan, Mounet-Sully stb. zsüritagoktól, olvasni kezdte a kintüntetett színész-növendékek neveit, mély csend uralkodott a teremben, mint a mi ilyen ünnepélyes pillanathoz illik. Mikor aztán a Comédie részhez ért és olvasta: „I. díj Carrick kisasszony és Aubry kisasszony. II. ...” akkor aztán halk mormolás hangzott fel a hallgatóság soraiból, mely az olvasás befejezése után lármává és kiabálássá fajult. A közönség protestált; a következő felkiáltásokat lehetett hallani:

— „Ez Becker kisasszony?”
— „Mért nem kapott első díjat Becker kisasszony?”

— „Igazságtalanság!”
A hallgatóság fel volt háborodva, hogy Becker kisasszony csak második díjat kapott.

Dubois akart pár szót szólni, talán meg akarta okolni a zsüri ítéletét, kétszer is belefogott a beszédebe, de a közönséget nem tudta tuharsogni. Végre is vette kalapját és a többi zsüritagokkal kivonult a teremből, a közönség füttyölése, szidalmi és fenyegetései között.

** A Városi Igazgatóság Szinkörben hétfőn *A bőreőr* című operett kerül színpadra Gyöngyi Izse vendégléptével.

VIDÉK.

— (Csongrádmegyében) Vadnay Andor főispán kezdeményezésére érdekes mozgalmat indított meg a járási főszozolgabirái. Nevezetesen a csongrádi járás főszozolgabirája, Mátéffy Kálmán, elhatározta, hogy járási községekben az eddig csak korteskedni tudó adófizetőket meghívja egy értekezletre, amelyen végig tárgyalják a jövő évi községi költségvetés minden egyes tételét, mielőtt a költségvetés a közgyűlés elé kerülne, hogy így az adófizetők elmondhassák panaszait és észrevételeiket merthessék. Csongrád községeknek számszerűen adófizető gazdáját tegnapra hívta össze Mátéffy főszozolgabíró és reggel 9 óráig este óráig a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalták le a 118 %-os költségvetést és nagy örömmel okozott, hogy sikerült nekik azt mintegy 30%-kal leszállítani. A gazdák remélik, hogy egy-két év múlva a községi költségvetést leszállíthatják 50 %-ra. Vadnay főispán Szentes adófizetőit négy ilyen értekezleten oktatta ki arra, hogy 10%-os költségvetésükből 25%-ot sikerült kiküszöbölni. Ha a főszozolgabírák ezt a példát követni fogják, akkor úgy, amint a csongrádi szociálistákból jórávalos polgárokat sikerült nevelniük, úgy sikerülni fog az elvakított parasztságból is polgári osztályt teremteni az átföldi magyarság számára.

EGYESÜLETEK.

(Kereskedelmi alkalmazottak országos kongresszusa.) Az augusztus hó 20-án Pozsonyban tartandó III. országos kongresszus az eddigi jelentések után itélve igen impozánsnak ígérkezik. A központi bizottság buzdóságát diéséri az, hogy a nehezen induló vidéki egyesületek érdeklődését alig néhány év alatt úgy fel tudta kelteni, hogy ma már a vidéki egyesületek is élénken érdeklődnek az alkalmazottak mozgalmairól és nemcsak abban látják egyesületeik ténykedésének teljes kielégítését, ha évenként egy-két mulatságot, felolvasást rendeznek. Ezt igazolja az az érdekes számarány, mely az 1897-iki első és a mostani harmadik kongresszusra jelentkező egyesületek számát tünteti fel; míg az 1897-iki első kongresszusra alig néhány, mindössze öt vidéki egyesület jelentkezett képviselőik után és nyolc egyesület csak levélben fejtette ki nézetét a napirenden volt ügyek iránt, a díg a mostani III. országos kongresszusra már eddig is 31 egyesület jelentkezett mintegy 320 kiküldötssel. Jelentkezések még mindig folynak, úgy hogy ez a szám még erősen gyarapodik. A kongresszusi tagok kedvezményes áron utaznak Pozsonyba és az erre jogosító igazolási jegyeket augusztus hó 1-én küldi meg a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete (Budapest, Dalszínház-utca 6. sz.) az érdekelteknek.

(Tanító-gyűlés.) A bács-tiszavidéki tanító-egylet, mely Martonostól lefelé a tiszamenti községeket foglalja magában, tegnapi tartotta nyári közgyűlését Bács-Szent-Tamásán. A közgyűlésen Márton Ányás ókánizsai piébános a magyar nyelv tanításának új gyakorlati oktatásáról tartott szabad előadást, amelyhez Dr. Szegler Ferenc esztergomi képezési tanár, mint vendég, Hadasy és Mohar szent-tamási tanítók szölköztek hozzá. Ifj. Árpási adai tanító a szövelkezetek nagy hasznáról értekezett. Kimondta a közgyűlés, hogy jövő évben O-Becsén tartja 25 éves jubileári közgyűlését, amelyen a díszbeszédet tartására fölkéri Mayer Béla kalocsa püspököt és Petrovác József képezési igazgatót. Az egytel történetét pedig Sulyok János jegyző olvassa föl. A közgyűlés azután jegyzőkönyvébe foglalta az elhunyt Mócsy Antal orsz. képviselő tanügyi érdemeit.

SPORT.

*. A Budapesti Training-Iskola ma, vasárnap délután rendezte nemzetközi kerékpár-versenyét, melyet nagy és előkelő közönség nézett végig. Legérdekesebb volt a háromkerékű motoros-verseny, amely még ugyszólván új minélünk s amelyet a közönség is igen szívesen fogadott. A rendezés egy kissé kezdetleges volt, de azért elnézhetjük a nemes törekvéseért. Ezen verseny tisztajövedelméből küldik ki Párisba a legjobb kerékpárosainkat, kik közül méltán említhetjük meg Pap Ferencet és Frisch Mártont, akik ma bebizonyították, hogy a külföldön is arathatnak sikert. A verseny részletes eredménye a következők:

I. Ünnepi megnyitó verseny 1000 méter, első Frisch Márton F. K. E., második Ferenc Vincó Zágráb, harmadik Lusum Ferenc Bécs. II. országos verseny 5000 méter, első Kátzer Ödön E. M. K. E., második Hécsi István F. K. E., harmadik Vadas Hugó M. V. E. III. Főverseny 2000 méter, első Ferenc Vincó Zágráb, második Frisch Márton F. K. E., harmadik Kátzer Ödön E. M. K. E. IV. Háromkerékű motoros-verseny 5000 méter, első Dietrich József Bécs, második Wiszand Rezső E. M. K. E. V. Tandem-verseny 5000 méter, első Hercegh Béla M. V. E. és Vadas Hugó M. V. E., második pár pedig Kátzer Ödön E. M. K. E. és Antal Rezső F. K. E. VI. Nemzetközi terepny-verseny, 1000 méter. Első Frisch Márton F. K. E., második Lusum Ferenc Bécs, harmadik Kátzer Ödön E. M. K. E. VI. 50 kilométeres táv-verseny. Első Dietrich József Bécs, második Iapp Ferenc F. K. E., harmadik Antal Rezső F. K. E. negyedik pedig Lusum Ferenc Bécs, végre következtek a rekord-kísérletek Vadas és Herceg tandem 500 méterre, 1:10¹/₂ perccel rekordot állítottak fel. A verseny után az István-szállóba mentek, ahol a díjkiosztás történt szép beszéd kíséretében.

*. Löverseny Nagyvárádon. Mint Nagyvárádról telegrafálják, a Vilmos-huszárok ma a voltai győzelem ötvenedik évfordulójának megünneplése alkalmából löversenyt rendeztek, mely az iklódi verseny-pályán előkelő közönség jelenlétében folyt le. A közönség sorában ott voltak: Tisza Kálmán, Tisza István és Kálmán grókok családjaikkal, Telegdy József és Öry Kálmán képviselők, Bőhy főispán, Szunyogh alispán, Wertheimstein lovag, Lovtó altábornagy, Dom Miguel brazanzai hercegfiával és Leonhardi ezredes a teljes huszártiszttal. A részletes eredmény a következők:

I. Fővér akadályverseny.
1. Igler hadnagy Pásztor nevű lova, lovagolta báró Berg.
2. Brazanzai herceg Pásztor nevű lova, lovagolta Nedeczky százados.
II. Aluszték vadászverseny.
1. Révész Bálint.
III. Tiszti lovag akadályverseny.
1. Strassnicky főhadnagy Pappja, lovagolta tulajdonos.
2. Brazanzai herceg Padunija lova, lovagolta tulajdonos.
IV. Gatterenn.
1. Gróf Hardegg Császárja, lovagolta gróf Haller.
V. Huszárok vadászverseny.
1. Révész Bálint.
VI. Szociálisták lovag akadályverseny.
1. Gróf Sarheimoegg Ester Olfó-ja, lovagolta tulajdonos.
2. Strada kapitány Gestorja.
A versenybírósg elnöke Dom Miguel herceg volt.

*. Ceglédi löverseny. Ma volt Cegléden a szokásos löverseny, a huszár tisztár és Pest-megye előkelő közönségének élénk részvételével. Ott volt Beniczky Ferenc főispánnal élén a vármegye sok notabilitása; gróf Teleki Tibor, gróf Pejacsevich Albert, Beniczky Ádám, a verseny rendezője s Budapestről is igen sok sportsman, akik különösen gróf Pejacsevich ismert algi lovainak a futása iránt érdeklődtek. A lerándult budapesti fogadók súlyosan megaládták, mert egészen obszúr lovagok verték Popovkát, Szereteket és Csörgőt, melyek sehoggy sem akartak menni a nagy homokban. Ehhez képest minden futás meglepetéssel végződött. Volt óráis az uolsó vadászversenyben, melyet Schlesinger J. Gassia nyert meg, nyergeben Klein Györggyel, de az eredményt helybenhagyták. A verseny teljes rend-

ben folyt te; mint hivatalos funkcionáriusok Gaylhofer István versenybíró és Császár Géza totalizátorvezető szerepeltek. Az eredmények ezek:

I. Megnyitó verseny. Gróf Ráday G. Néra (Spielka főhadnagy) első, gróf Pejacsevich A. Csörgő (báró Eltz) második. Ítélet: Könnyen 3 hossal nyerve. Totalizátor: 10: 21.

II. Ceglédi gátverseny. Díj 400 korona. Távolság 2400 méter. Sándor főhadnagy Aglo II Agboja (Tulajdonos) első, Szelényi Z. főhadnagy Dömeje (Békassy) második, Csersey N. főhadnagy Édesemje (Joannovics) harmadik, azután Sea Nymph, Névtelen. Ítélet: biztosan két hossal nyerve, 2 hossal 3-ik. Totalizátor: 10: 40.

III. Akadályverseny. Díj 1000 korona. Távolság 4000 méter. Beniczky A. Propellorje (Spilka) első, gróf Pejacsevich A. Szeretkeje (Eltz) második, Joannovics százados Boraja (Tulajdonos) harmadik, azután Kócos. Ítélet: könnyen 2 hossal nyerve, rossz 3-ik. Totalizátor: 10: 39.

IV. Síkverseny. Díj 600 korona. Távolság 1000 méter. Id Szabaly A. Fadiánja (Tóth Elemér) első, or. Pejacsevich A. Popovkaja (b. Ratz) második, Beniczky A. Valettaja (Riedl hdn.) harmadik, azután: Pöszmete, Kartacs, Omowa. Ítélet: Könnyen 2 hossal nyerve, rossz harmadik. Totalizátor: 10: 102.

V. Főigyepek díja. Vadászverseny. Távolság 6000 méter. Schlesinger S. Gassia (Klein György) első, Joannovics száz. Pimasza (Riedl hdn.) második, Frankenberg H. száz. Charmantja (Spilka foh.) harmadik, azután: Navarra. Ítélet: Könnyen 4 hossal nyerve, 2 hossal harmadik. A nyerő ellen beadott óvásnak nem adtak helyet. Totalizátor: 10: 40.

*. Kottlingbrunni löversenyek. Ma dől el az egész kottlingbrunni meeting sportszombontól egyetlen szenzációja, amelynek messze kiható jelentősége van a jövő Derby-klasszis tekintetében: az 40,000 koronás Helenenthal-díj. A díjat gróf Eszterházy Béla Dantega nyerte meg, amelyről napok óta jó hírek vannak forgalomban, s amely ehhez képest első favorit is volt. Az előzetes fogadópiac favoritja, Frangepán 2-ik, Bordereau 3-ik lett. Az eredmények ezek:

I. Háromévesek gátversenye. Díj 1600 korona. Távolság 2400 méter. Herceg Anersperg F. Faktja (Williamson) első, Capt. George Vitzli Putzli (Buckenh) második, Mr. White Itourdic (Jekyll) harmadik, azután Harras.

II. Eladó verseny. Díj: 2000 korona. Távolság 1600 méter. Ferdinandus B. Ártalan II.-je (Wilton) első, Fibiex L. Kadmeja (Glochrist) második, Mr. Broocke Harvestmida (Sandos) harmadik. Ítélet: Könnyen két hossal nyerve, nyolc hossal harmadik. Totalizátor: I. 10: 12.

III. Kétévesek handikapje. Díj: 3000 korona. Távolság: 1000 méter. B. Köngswarter H. Bakatorja (Adams) első, Lov. Lederer S. Akárhogyja (Bulford) második, Ecsedi L. Satanella (Segroti) harmadik. Azután Haiderose, Kicsoda, Sátán, Diamond, Johnie Clay. Ítélet: Könnyen egy hossal nyerve, egy hossal harmadik. Totalizátor: 10: 58. Helyrefogadások: I. 50: 86, II. 50: 72, III. 50: 88.

IV. Helenenthal díj. Díj 40,000 korona, távolság 1200 méter. Gróf Eszterházy Dantega (Adams) első, gróf Degenfeld J. Frangepania (Milton) második, gróf Karolyi I. Bordereauja (Glochrist) harmadik. Azután Kalauer, Busento, Lunallilo, Nina, Feuerbach, Gallait, San Jago, Ignatieff. Ítélet: könnyen másfél hossal nyerve, három hossal harmadik. Totalizátor 10: 31. Helyrefogadások I. 50: 74, II. 50: 96, III. 50: 199.

V. Schlosspark handikap. Díj 5000 korona. Távolság 1000 méter. Schossberger L. Illustonia (Siaok) első, Mautner V. Sarkantya (Adams) második, Br. Üntztr Zs. Alirédja (Poole) harmadik. Azután Dogma, Szeréna, Féria, Perle rose, Bercause, Ramek, Round the corner, Rózi, Iis, Icaul, Allerweid Fidei. Ítélet: Könnyen három hossal első, háromgyed hossal harmadik. Totalizátor: 10: 63. Helyrefogadások: I. 50: 118, II. 50: 167, III. 50: 108.

VI. Gátverseny. Díj 4000 korona. Távolság 2500 méter. Lov. Micheistetter F. Ceillie (Slim) első, Mautner V. Dominike (Buckenham) második, Mr. White Pavolija (Jekyll) harmadik. Ítélet: Könnyen négy hossal nyerve, egy hossal harmadik. Totalizátor: 10: 49.

VII. Handikap. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter. Bleskovich E. Farlagja (Segrot) első, Báró Üchtritz Zs. Pimasza (Poole) második, Mr. Newman-keot Contrás (Siaok) harmadik. Azután: Idiopri, Tippu Tipp, Gayotte, Dunur, Buawayo. — Ítélet: 1 hossal nyerve, 1¹/₂ hossal 3-dik. Totalizátor: 10: 67. Helyrefogadások: I. 50: 80.

TÁVIRATOK

Bécs, július 29. Gróf Wärsheimb honvédelmi Zell am Seeba, Böhm-Bawerk pénzügyminiszter pedig Ischlbe utazott.

Az újjászervezett hadsereg.

Páris, július 29. A lapok kedvezően fogadják Andrés külügyminiszternek a legfőbb haditanács és a főparancsnokságok újjászervezésére vonatkozó rendeleteit. Csak a szocialista lapok tiltakoznak az ellen, hogy Negrier tábornokot a legfőbb haditanács tagjává nevezték ki.

Páris, július 29. Tisseyron tábornokot a 17., Hagron tábornokot a 6., Dessirier tábornokot a 7. és

Tanchoz tábornokot a 9. hadtest parancsnokává neveztek ki.

A délafrikai háború.

London, július 29. Lord Roberts táviratozza tegnapi kelettel, hogy Buller tábornok jelentése szerint a boerek 26-án éjjel kétszer támadták meg a Vlaksagte állomásnál levő őrséget, de visszaverték őket, mielőtt kárt tettek volna az angolokban. A hadügyminiszternek arra a kérdésére, hogy az a walesi lövészeket szállító vonat, amelyet a boerek nemrég elfoglaltak, ugyanaz-e, amelynek lefoglalásáról Buller már előbb a lottó hírt s amelyben állítólag highlanderek voltak, azt válaszolta Lord Roberts, hogy a boerek csak egy vonatot foglaltak el és pedig július 21-én éjjel Kroonstad és Vaal folyó között. A vonat hadikészletet szállított és két tiszti kísérte 100 walesi lövészzel.

London, július 29. A Reuter-ügynökség jelenti Brugspruitből tegnapi kelettel: French tábornok megszállta Middleburgot. Folecarew ezredes a testőrdandárral Brugspruitba érkezett, amely 20 mérföldnyire van Middleburgtól keletre.

Közgazdasági táviratok.

New York, július 28. A múlt héten 10.500 dollár értékű aranyat vittek ki és pedig nagyjából Nyugat-Indiába. Az ezüst-kivétel 939.425 dollárra rugott és nagyjából Londonba szállított.

KÖZGAZDASÁG.

Iparkiállítás Nagy-Kanizsán. A nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület, mely Fischel Alajos könyvkereskedő és nyomdatulajdonos elnöklése alatt áll, hetek előtt mozgalmat indított helyi iparkiállítás rendezésére. A mozgalom élére ezután Vecsey Zsigmond polgármester állt, kinek elnöklése alatt több értekezletet és gyűlést tartottak, de dűlőre vinni a dolgot ez ideig nem lehetett azért, mert a nagykanizsai Ipartestület előjárósága, mely nagyrésztben eszmadriakból áll, a polgármesterhez intézett hivatalos átiratában kijelentette, hogy a kiállítás nem vesz részt, a bizottságba tagokat nem küld ki, mert nem akarja, hogy az iparos ifjúság az iparosság rovására babérokat arasson. Továbbá kijelenti az Ipartestület előjárósága, hogy a „kezedeményezés vezérszerepe” őt illeti meg. Az Ipartestület előjáróságának e határozata annyira elkedveltenitette a kiállításért lelkesedő polgármestert, hogy a legutóbb tartott bizottsági ülésben azt az indítványt tette, hogy a bizottság szüntesse meg további működését és bizassék meg az Ipartestület a kiállítás rendezésével. Az iparosok azonban nem helyeslik az Ipartestület előjáróságának magatartását és e napokban rendkívüli közgyűlést fognak tartani. Így áll az ügy ma. Tény tehát, hogy a kiállítás sorsa még nagyon is kétséges, még kevésbé lehet annak megnyitási napját határozottan jelezni és így a miniszterek, akik a kiállításra tán szívesen lemennének Kanizsára — még nem lehetnek abban a helyzetben, hogy megjelenésüket bárkinek is megígérhessék volna. Végül tényleg az is, ha az Ipartestület előjárósága nem akadékoskodnék és nem lenne azon a balvéleményben, hogy a helyi iparkiállításhoz legalább is egy évi előkészület szükséges, úgy Nagykanizsán folyó évi szeptember havában megléte volna az iparkiállítás, de a jelen viszonyok mellett nagyon kétséges, vajjon általában meg lesz-e tartva.

A szerbiai állatbehozatal a folyó évben teljesen csökkent. A múlt hónapban behozottak Belgrádon át, csaknem kizárólag Budapestre, illetőleg Kőbányára, összesen 293 kocsiaromany szarvasmarha (tavaly 618 kocsi); a folyó év elejétől július hó végéig pedig 1126 kocsi, a tavalyi 1577 kocsival szemben. Kiseb, de szintén jelentékeny a csökkenés a szerbiai sertésbehozatalban. E cikkekből érkezett ugyanis a múlt hónapban 149 kocsi (tavaly júniusban 185 kocsi) és az év első felében összesen 672 kocsi (tavaly 779 kocsi). Ellenben szépen emelkedik a leölt baromfi és friss húz kivitele Szerbiából; ez azonban csaknem kizárólag Bécsbe irányulva vasutainkat csak átmenetileg érinti. E cikkekből a múlt hó végéig összesen 1.846 tonna érkezett, tavaly csak 792 tonna. Nagyobb emelkedés észlelhető még a friss gyümölcsnek Szerbiából való kivitelében is, melynek mennyisége a tavalyi első felévi 133 tonnáról a folyó évben 1.132 tonnára emelkedett.

A fumei vasúti állomás árnforgalma a múlt hónapban a múlt év megfelelő hónapok forgalmához képest a kiviteiben 13, a behozatalban 7%-kal emelkedett; az év első felében pedig az árnforgalom végösszegben oly jelentékeny volt, amilyent eddig Fiumében még soha sem észleltek. Feladatolt a múlt hónapban összesen 24.190 tonna behozatalt áru (tavaly júniusban 22.505 tonna), mely többlet a nagyobb juttatás, bab, vas- és foszphát, de különösen a nagyobb rizsbehozatalnak köszönhető. Előadott ugyanis e cikkekből 8.248 t. (+ 2.042), ami még az eddigi legnagyobb behozatalt cikkénél, a bornál is több.

Borból tudmílik a múlt hónapban csak 6505 t. (— 1301) hozatott be. Vashól a feladás 1419 t. (+ 730) volt, kőolajból ellenben csak 514 t. (— 483). — **Erkezett** vasuton a múlt hónapban összesen 95.380 t. áru a tavalyi 60.632 t.-val szemben. Legnagyobb cikk ezuttal is a haszonfa volt, melyből 28.746 t. érkezett, az összes kivitelnek csaknem 40%-a. Jelentékenyen emelkedett a liszt-kivétel is, mely cikkekből Fiumén átvittek 10.241 t. (+ 1908 t.), örvendetes továbbá a magyar szén térfoglalása is, melyből leadottat a múlt hónapban Fiumében 2.350 t. a múlt évi júniusban érkezett 360 tonnával szemben. Cukorból 6.516 t. (+ 2.888) érkezett. Az év eleje óta június hó végéig volt az összes feladás 407.652 t. (tavaly 355.320 t.), amely emelkedés a magyar származású áruk, első sorban a haszonfa és a liszt, valamint a szén mennyiségének emelkedéséből ered. A mi különösen a lisztet illeti, ebből június hó végéig kivitel előlából Fiuméba összesen 60.650 t. érkezett a tavalyi 47.688 t.-val szemben.

Terpentinola. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló részére) A kereslet jelenleg gyenge és későbbi szállásra vevő alig találkozik, mert az Amerikából kijutott arányatlán később a mi piacunkon is fogja hatását bizonyára éreztetni. Mai nagyban jegyzések 60—60.50 korona 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, készpénzfizetésre ab Budapest. Egyes hordók 1 koronával drágábbak.

Nyiltér.

Dr. Kovács Jenő

ügyvédi irodáját
VII., Kertész-utca 43. szám
alá helyezte át.

(Az e rovat alatt közöltneknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

V S Szolnok. A tiszti vizsga letétele után kérnie kell a csendőrséghez való fölvetelét. Először hat hónapi próbaszolgálatra osztják be, azután, ha alkalmas, véglegesítik s hadapródi ranggal beosztják a létszámba ahol sorrendben lép elő. Mint hadapród hat hónapig napi 2 korona 60 fillér csendőri zsoldot, hat hónap után 2 korona 60 fillér napi őrsvezetői zsoldot, ruhát és kaszarnyai ellátást kap. Tiszti fizetést csak akkor, ha a vizsgálat sikeres letétele után kinevezik tisztté. Csendőrhadnagy fizetése havonként 100 korona, 20 korona szolgálati pótlék, 26 korona tiszti szolgálati illeték és évi 480 korona csendőrségi szolgálati díj és természetbeni lakás vagy megfelelő lakóépény.

Jövő. 1. Folyamodnia kell az illető miniszterium segédhivatali főigazgatójához. 1. Délelőtt 9 órától délután 2 óráig vannak a hivatalos órák. 3. Mint állami alkalmazott magán uton is végezheti az államszámvetélt tanfolyamot. Ideje lesz neki eleg. Egszerűen be kell iratkoznia az egyetemen a tantolyamra. Ha elvégezte és sikerrel vizsgázott, gyorsabb és magasabb előmenetele lehet. 4. Mint hivatalnok, nem végezheti a fogot. Ezt miniszteri rendelet tiltja. 5. Tíz évi államszolgálat után nyugdíjképes. 6. Űnkéntes éve szolgálat után jogos igénye van a további alkalmazására.

Veszprém-Nagy-Szőllős. Augusztus utolsó hetében hozza föl a leányát Budapestre. Ha tehetséges van, fölveszik az Országos Szemléveszteti Akadémiába (VIII., Kerepesi-ut 1. sz. III. e.), ahol aztán ösztöndíjat is kaphat.

R. J. Nem kötelező, különösen ha nem vesz részt a táncban. Fekete Ferenc József-kabátban megjelenhetnek a bálteremben, de világos nadrágban semmiestre.

G. V. Kárth. Hogy birtokgyejesítet keresztülvihető legyen, a község holdjainak többsége kell hozzá.

Keleti pályaudvari előfizető. Abból az alaplóból egész 500 forintig kaphat kamatmentes kölcsönt. A kérvény dr. Weizmann Fülöp kir. közjegyzőhöz intézendő (VI. Andrássy-ut 1.). Mellékelni kell az erkölcsi bizonyítványt és hivatalos hatósági bizonyítványt arról, hogy kölcsönt tényleg ipari vagy kereskedelmi célra kerü.

Balaton. Mi megirtuk a dolgot úgy, amint azt a francia lapokban olvastuk. De jót nem állunk érte. Annál kevésbé, mert magunk sem igen bizunk benne, hogy a kopaszság egyáltalában gyógyítható volna. A szőrtüsző újabb villamos uton végzik az orvosok.

L. A. Makád. 1. A tanfolyam egy éves. 2. Bevégezte után folyamodni kell, ha valami állást akar elnyerni. 3. Nem kell külön gyakorolnokokodni. 4. Ki van zárva.

E. J. Lippa. Egészen nyugodt lehet, jó helyen van a pénze. Az a számadás csak egy revolverlap manőverre volt, hogy pénzt zsarolhasson atól az intézőtől.

Sz. M. Nagyszombat. Még nem törölték el az alapvizsgálatot, de éppen most készül a miniszteriumban az új vizsgarend, mely eltöri. Másik kivánságával méltóztassék közvéledül a kiadónvatahoz fordulni.

Egy tanuló. Csak középiskolai érettségi vizsgával lehet beiratkozni. A kurzus három évig tart. Tandíj felvékenként 60 korona. Szegénység esetén esetleg megkapja a tandíjmentességet. Ugy a polgári, mint a katonai életben is különböző a jövedelme. Ez egészen a praxistól függ.

Akadémista. 1. Az egyetem bölcsészeti fakultásán meg kell szerezni a kereskedelmi szakfolyakra: kereskedelmi levelezés, könyvvitel, árúmsé stb. a szaktanári képesítést. 2. A felső gimnázium-osztályok különbözőzeti tantárgyaiból osztályvizsgát, azután pedig külön érettségi vizsgát kell tennie az előirt összes tantárgykból, mindegyre pedig külön-külön kell engedélyt kérnie a vallás és közoktatásügyi minisztertől. 3. A katonai érdemek, melyeket az illető háboruban valamelyes katonai érdemekért kapott. 4. Valamennyi jó vezetés alatt van.

Dr. Sz. V. Troppau. Okmányait kérje egyenesen a helyügyminiszteriumtól. Ott majd a nyomára jönnek, hogy hol fekdülnek az iratok s a hibás közeg megkapja megfizetést jutalmát.

Uj előfizető. 1. Budapestben a szemgyógyászati klinikán (VIII., Üllői-ut 26.) Ott mindig tanárok végzik az ambulanciát. 2. Ugyanott végzik az operációkat is ingyen. Csak akkor kell fizetnie, ha a klinikán kell maradnia, de akkor sem az operációt fizeti meg, hanem a lakást és ellátást, ami naponként 2 korona és néhány fillér. 3. Ugy is végzik, ha be tudja igazolni, hogy az illető arva fia. 4. Külföldön is ingyen operálják a szegényeket. 5. Budapestől Berlinig a III. osztály 30-40 márká a kerüli. 6. Budapestről—Frankfurt a/M. állomasig 76-65 frank a II. osztályon.

K. B. Losonc. 1. A báró Hirsch-féle jótékony alapot most dr. Weinmann Fülöp kir. közjegyző (VI. Andrássy-ut 1.) kezeli. A folyamodványok hozzá intézendők. 2. 90—100 korona havi fizetésük van.

Dr. F. E. Sipek. Sainálautunkra, nem sikerült a címet megtudnunk. De forduljon a new yorki rendőrséghez, ottan 20 nap alatt megtudhatja. Edna, Cora, Gizl stb. Kassa. G. I. huszonkilencéves, L. A. huszonégy.

Sz. H. A színlapok mutatják, hogy a művésznő hol vendégszerel.

M. S. Ujváros. Cserjéssy: Szerelmi levelező (1 korona 60 fillér.) Nefeletts emlékeversek (2 korona.) Mind a két könyvet, ha a postai szállitás díját is mellékel, megrendelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál.

137 957. számú előfizető. Méltóztassék az ajánlatát a kishirdetések közt megtenni, bizonyára találkozik reá vevő. Amennyit azonban, amennyit érte kér, algha fogja valaki megvevni.

G. L. Kadl. Egész nyugodtan elküldhetik azokat a leveleket. Segítséget levében kérni szabad minden hatósági engedély nélkül. Csak a nyilvánosan eszközöndő gyűjtésre kell ilyen engedély.

Őrsveze ő. 1. Ha középiskolai érettségi vizsga nélküli, csak képesítő vizsga alapján akar önkéntes lenni, államköltségen nem szolgálhat. 2. Az önkéntességi jogért mind legkésőbb, közvetlen a sorozás előtt kell a kérvényt benyújtani. 3. Csak abban az esetben, ha előbb elvégzi a lovas iskolát.

1000. Szentes. Már választottuk önnek.

B. L. Budapest. Még nem került sorra. Méltóztassék egy kis türelemmel lenni s akkor — úgy lehet — mind a két kívánsága teljesül.

P. K. Vadas. Igen, ott is kell fizetni kutyaadót.

L. Gy. Osztróka. Tegye meg az ajánlatot a kishirdetések közt, úgy még a leghamarabb értekezhet.

Vasutas. Az az intézet föltétlenül megbízható. Nem kell feltétele a befizetését. Ha kevés szó esik is róla az újságokba, annál jobb a renomméja.

E. B. Marosvásárhely. Báró Aczel Béláról beszélik, mi azonban ilyen esetről nem tudunk.

Os. G. Budapest. Jelemtékek a Magyar Lovaregylet igazgatóságánál, a Nemzeti Kaszinóban vagy valamelyik trénernél Alagon vagy Dunakeszen.

N. A. Budapest. Visk-Varhegy, Maramarosmegyében. Utolsó vasuti állomása Buszváhaza.

Süveges. 1. Vass József, VII. Erzsébet-körút 38. Ruszitska Ármin, IV. Muzeum-körút 3. Rozsnyay Karoly, IV. Muzeum-körút 15. szám. 2. Igen, az reklámártya.

Előfizető. Rozsnyó. Szülői beleegyezés is kell, miután még nem teljes kora.

P. Gy. Pécs. 1. Olyan kocsikat még nem látunk a déli vasut vonalán. 2. Igen, kaphat. Aruk atól függ, melyik vonalat kívánja használni bérletben.

Dr. E. M. Istvánvölgy. Nem tartozik érte fizetni, ha nem rendelme meg. Akár küldte vissza, akár nem. Semmiféle bíróság sem iteli meg az ilyen követelést.

M. G. Arad. A vallás és közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodni engedélyért. Ha az elvégzett polgári iskoláról jó bizonyítványai vannak, meg is kaphatja.

Bihari. Nem köteles fizetni.

Egyenval. A névmagyarosítási kérvényhez nem kell egyebet mellékelni, csak a születési és az illetőségi bizonyítványokat.

Jászladány. Igen, fölveszik a tanfolyamra. A betöltött tizenötödik élet föltétlenül megkívánják.

Balatonai fürdőző. Egszerűen megmondja a nevét és az állását, minden bevezetés nélkül. Azzal eleget tett a kötelességének.

S. M. Igen. van több ösztöndíj is, amelyért, föltéve, hogy jó iskolai bizonyítványai vannak, folyamodhatik. Eesetleg a Hirsch-alaplóból is kaphat segíelyt.

R. J. Van egy éves önkéntesi joga s ha az évet leszolgálta, letelheti a tiszti vizsgát.

S. B. Zala-Székely. Ezt a rendőrség bejelentési hivatalában (V., Zrinyi-utca 2.) kell megtudakolnia. Az értesítési díj vidékre 60 fillér.

Justicia. Vészi József főszerkesztő (v.), Braun Sándor felelős szerkesztő (B-n S-r), dr. Soltész Adolf (s.), Kabos Ede (K.), Lyka Károly (L. és s.), Gergely István (G-ly., G. X., Ange Pitou.), Erős Gyula segédszerkesztő (E.), Márkus József (M-s. és Rip van Winkle.), Horváth Elemér, Ábrányi Emil (A. E.), Clair Vilmos (cv.), Hajdu Miklós (H-u), Holló Márton (H. M.), Molnár Ferenc (-o.-), Látók Andor (-k.), Sváb Tivadar (Pont.), Thury Zoltán (Th.), Janovics Pál (-tes.), Pekár Gyula (P. Gy.), dr. Kovács Jenő (K. J.), Fái J. Béla, Cerri Gyula (C.), Goda Géza (G-a.)

116.015. sz. előfzető. A szükséges ragasztószert bármely tájték és borostyán kereskedőnél megkaphatja. De nem sokat ér. A törés helyén a borostyán rövid időn ismét szétválak.

Népi előfzető. Nick Nem vettek része a díszmenetben, hanem a várban fogadták a nemzet hőslátát.

126.585. sz. előfzető. Közönségesen úgy szokták számítani, hogy az éjjel 10 órakor kezdődik s 4 órakor végződik, a reggel 9 órakor, a délelőtti déli 12 órakor, a délután 4-5 órakor s az este 10 órakor végződik.

20.567. sz. előfzető. Azt a névváltoztatást a belügyminiszter nem engedí meg.

136.032. sz. előfzető. Legjobb cimbalom-iskola az Allaga Géza és a Késmarszky-féle. Mind a kettőt Schunda zenekereskedésében kaphatja meg (IV. ker., Magyar-utca 22. szám.)

D. J. Sztanices. A vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével megtarthatja.

P. Zs. Debrecen. Nem tudunk a kérdései felől. Tessék azokat megismételni.

R. Budapest. Nem ismerjük azt a dalt. Bizonyára egyike lesz azoknak a tucatszóknak, amelyek olyan gombamódra teremnek mindenfelé.

Szaktanfolyam. 1. A régiekre nézve igen egyenrangú lesz a képesítés. 2. Semmiféle utóképzési vizsga nem lesz szükséges.

Losono. Thury Zoltán szabadságon van s csak visszatérte után válaszolhat önnek. A kézirat visszaküldése különben azt jelenti, hogy a szindarab használhatatlan.

Jogi kérdések 7. 1. Igen jogérvényes és behajtható. 2. Ugyanaz a jogereje van. 3. Semmi hátránya sincs. 4. Igen, megtartotta kötelező erejét. 5. Igen, tartoznak kifizetni. 6. A keresetnek minden jogi alapja megvan s ha tényleg maradt vagyon, alpereseket el is marasztalják. 7. Igen, van igénye hozzájuk.

Sz. M. Pilis. Küldje be a Felvidéki Magyar Köz-művelődési Egyesületnek Nyitra-ra.

R. M. 1. Khina szabadulni akar az európaiaktól. 2. Khina és Európa. 3. Ázsiában.

M. A. M.-Husz. 1. Az új díjszabást minden állomáson megkaphatja 10 fillérért. 2. Igen, igényük van rá, hogy a póttartalékba soroztassanak.

P. J. Szeged. Az a tanfolyam a múlt évben nyílt meg.

Nagyvárad. Három és fél millióba került az expedíció.

P. M. Pelsőc. Semmiféle külföldi vállalkozást elvből nem ajánlunk.

B. J. Hozzathat, de drága vámot kell érte fizetnie. Hogy mennyit, az a minőségtől és a mennyiségtől függ.

135.067. sz. előfzető. A műegyetem dékáni hivatalának az összes föltételeket megtudhatja.

Sz. P. F. Arad. Nem szolgálhat, mint egyéves önkéntes.

P. E. Zenta. Nem felelték meg a lap igényeinek.

G. Gy. Igen, áttért s most katolikus.

W. V. Tallós. Csak a kishirdetések közt lehet közlést, ez iránt pedig forduljon a *Budapesti Napló* kiadóhivatalához.

Sz. E. Baes-Topolya. Nem volt tévedés. Ugy van az, amint meztartuk.

N a p i r e n d.

Naptár. Hétfő, július 30 — Római katolikus: Abdon és sz. — Protestáns: Judit. — Görög-ország: (július 17.) Marina. — Zsidó: A. 64. — Nap kél 4 óra 20 percek. — Nyugszik 7 óra 20 percek. — A hold kél 8 óra 6 percek reggel. — Nyugszik 8 óra 33 percek este.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Múzeum: Régiségtára nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépő-díj mellett megtekinthetők.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton, nyitva délelőtt 9-12 óráig és délután 2-6 óráig.

Országos Képtár zárva.

Iparművészeti múzeum zárva.

Közeledési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9-12 óráig és délután 3-5 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától délelőtt 12 óráig és délután 3-5 óráig.

Mezőgazdasági Múzeum zárva,

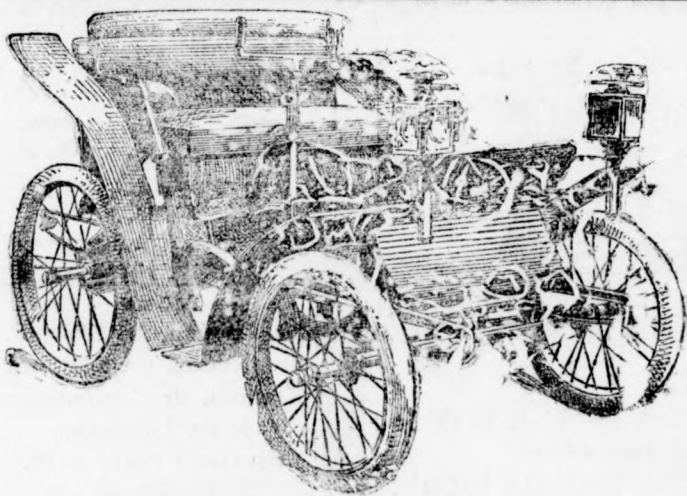
Földtani múzeum zárva.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII.

kerület Kerespesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerespesi-ut 22. szám alatt.

Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés és árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi (kirendeltségek központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

ESZKULAP

„De Dion-Bouton“

motoros automobil kocsij.

Óránkénti 8 krajcár benzin-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsij, a legtökéletesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlyja 240 kiló. 2 $\frac{1}{4}$ lóerejű. Vízűtő készülékkel.

A kocsij minden gépészij ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható. A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekből, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Julius 4-én az „Eszkulap“ automobil a Criterium du Sudi nagy versenyben az első díjat nyerte el, miután a kitűzött 100 kilométeres utról Camus vezetése alatt 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsij érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeauxi 260 kilométeres uton második. Menetidő: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipesei, lyoni, baieni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításon az első díjat nyerte!

Aranyérem! Diszoklevél! Érdemkereszt!

Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módzatokról

a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadóhivatalában

VIII. József-körút 18. Hartmann József urnál.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ,

Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.
Hétfő, 1900. július hó 30-án.

A csodacember.

(Rabbi Josefman.)

Daljáték 4 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám. Magyar színpad átdolgozta Kövessy Albert. A verset írta Makai Emil. Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)
Hétfő, 1900. július hó 30-án.

A qesák

vagy: Egy japán teaház története. Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones. Kezdeté 7 órákor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Hétfő, 1900. július hó 30-án.

Gyöngyi Izsó vendégléptével.

A bögérgé.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Strauss János. Kezdeté 7 1/2 órákor.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc igazgató.
Pénztárnnyitás 1/28-kor. Az előadás kezdete 1/29-kor.
A Mulató 16°-ra szelhetőzve van.
Mérsékelt nyári idény helyárrakkal.
Hatásos siker a szeszácións júliusi műsornak.
Joe Frank Jakson
érdekes amerikai Polo nyicikli játékokok, (játékok Transval és angol.)
The Martens német ének négyes.
Jeunesse Dorée-csoport
női trombitás-csoport (10 hölgy).
BERGER TESTVÉREK
szájharmika művészek, madár- és állathangutánzók.
Felső bajorországi táncosok.
Les Sor Borbon's
színelőnekes és táncosok.
Ugymint fellépet az összes újonnan szerződött művészeknek.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dobány nagytőzsdé, Karoly-körtút 23. és a Mulató nappali pénztáránál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készli tettek.

Nyaralók
tulajdonosainak,
„AEOL“-hangszerek
A szabadban természetes légnyom alatt zengnek és önmagukban igen kellemes varázsszerű öszhangzatú hangokot adnak, ami minden fogókészletű hangzóknál megfogható és kedves hangomát gyarorol.
Ily hangszerek kiválóan kerültek, hangszerek és viliak stb. Igeni díszeli szolgálnak és a helyeikről nem is volna szabad azokat hiányozni. — Rézítéses árjegyzékű ajánlat.
Sternberg Ármán és Festv. cs. és kir. udvari hangszergyár
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.
Zongora-termék: Kossuth Lejosa-utca 23. (Karoly-körtút sark). Zongorapalota.
Úti versenyzépg
egész új Reithoffer-tomlékkel, elutasítás miatt nagyon olcsón eladó. Kerepesi-ut 31. II., 10.

BUTOROK
részfizetésre
Ehrentzen és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körtút 3.
Képes árjegyzék ingyen.

Arany- és ezüst eladás. Alkalmi nászajándékok, 13 labos ezüst evőeszközök 12 személtre 140 ft., 6 személtre 65 ft. főtől kezdve és följebb. Mindennemű finom ezüsttárgyak barokk és francia stílusban. Nagy raktár arany főrőlán-csokból, masszív aranygyűrűk 6 ft 40 kr., arany női órák 12 ft., arany női órák 9 főtől kezdve, 12 darab masszív evőeszköz 6 ft 50 kr. Veszünk zálogházi edűlkéket. Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen. Grünberg Ármán Béla örökösai Budapestben, Városház-tér 9., I. em. új szám Váci-utca 30. Részletfizetésre is.

Nevelőnök,
magyar és idegen nemzetiségűek, zenében, nyelvekben képzettek, gyermekkertésznők, bonneok elhelyeztetnek, özv.
Nietzsche Gerson Anna Által, Budapest, Erzsébet-körtút 52.
Élelmiszer
kenyér, liszt és gyümölcs-árusítás, főváros egyik legnépesebb utcájában igen jó menetű üzlet, melyet tulajdonosa már 12 éve bír, naponta bezonyítható egész tiszta haszon 6 forint, miről eladó teljes szavatosságot vállal, az évi házbér szép lakással 440 forint, csakis nyugalmomban helyezes miatt 400 forint potonárért sürgős-sen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula, üzletök adásveteli irodája által, VIII. ker. József-körtút 22.

Első budapesti kávémagazin szétküldési osztálya
kávé
elvámlva és bérmentve.
Postán utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével
4 1/2 kg. Kuba kávé 7.50
4 1/2 kg. Mocca kávé 7.50
4 1/2 kg. Jáva kávé 7.50
4 1/2 kg. Gyöngy kávé 7.50
1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50
1/4 kg. Karaván tea 1.40
1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István
BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-u. 4.

Butor
készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban FUCHS BÓDOG-nál BUDAPEST, József-körtút 26. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Elegánsan butorozott, különböző méretű szép nagy szoba 1 vagy 2 ur részére nagyon olcsón azonnal kiadó. Dossewffy-utca 25. I. em. 21.

A legjobb szivarka hüvelyeket árusítja az Urania szivarkahüvely bizományi raktár Budapestben, Kertész-utca 75. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyar királyi államvasutak.
Pályázati hirdetmény.
A m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége a kecsárd-m. vásárhelyi vonal M-Ludás állomása mellett 8 lakóház építésére alkalmas, esetleg 2-3 részletből is állható, összesen mintegy 3000 □ önlvi területet vásárolni óhajtván; arra ezennel pályázati hirdetettük.
Még kívánjuk, hogy a vásárlandó telek lakóházak építésére alkalmas árúrnék ki nem felt terület legyen és hogy az a m-ludasi vasuti állomáshoz lehetőleg közel fekjedjék.
Az ajánlatok jogérvényes alakban bélyegzettel és lepecsételve „Ajánlat a m. kir. államvasutak által M-Ludason vásárlandó telekre 17847/900. szhoz” felirattal ellátva f. év augusztus hó 10-ik napja déli 12 órájáig titkárságunkhoz beküldendők.
Az ajánlatban a megvételre felajánlott terület pontos fekvése, nagysága, az önkéntes, vagy 1000 □ öllel számított holdankénti egységár, telekhönyvi tulajdonosának valamint az ajánlattevő neve és lakcíme pontosan kitüntetendő.
A m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az árakra és feltételekre szabadon válasszon.
Kolozsvár, 1900. július hó 20-án.
Az üzemeltetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)
ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT!
GERŐ Ferenc előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.
Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.
Ezen iskola előkészít ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló fogalmazási tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára, Az új kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.
Beiratás naponkint délután 4-7 óra között.

Butorok lakásba, előszobába, konyhába, boltberendezések és minden asztalosmunkák jó kivitelben legolcsóbban megrendelhetők 9616
Ligeti asztalosnál, VIII., Német-u. 11.
A „Rejtelmek Világ” előfizetőinek a lap megszűnése folytán kések vagyunk az „Egy Világosság” számai a hátralevő előfizetési időre megüldeni. Szíveskedjenek ez iránti óhajtatást utóbbi lap kiadóhivatalának Budapest, VII., Wesselényi-utca 30. bejeleníteni.

Férfiak figyelmébe.
A legmakacsabb és idült hűgyesfolyásnál (magfolyás stb.) egyedül gyors és biztos sikerrel használhatunk a „Gonorrol-pülát” melyek egyedül csak Silberstein S. vezegyzeti laboratóriumában Bécs IX. Rossauerlände 35. kaphatók, ára egy doboznak 2.50 ft (ezen öszseget levélbélyegekben is lehet beküldeni).

Galantale-féle törv. védett élővirágos levelező-lapok: szegfü, árvaszka, négylevelű löhere, nefelejts stb. (20 mintában) 1 drb 10 kr.; az egész soroz. 1 ft 80 kr.
Virágescokor (több mintában) 1 drb 25 kr. 5 drb 1 forint.
Pilis csokorral 1 drb (több mintában) 35 kr.; 5 drb 1 ft 50 kr.
Falmintáció csokorral (több mintában) 1 drb 25 kr.; 5 drb 1 ft 10.
Fenti levelező-lapok gelatinnal védve és szalaggal vannak ellátva. Az öszseg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a „Budapesti Napló” kiadóhivatala József-körtút 18.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.
A m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége a kecsárd-m. vásárhelyi vonal M-Ludás állomása mellett 8 lakóház építésére alkalmas, esetleg 2-3 részletből is állható, összesen mintegy 3000 □ önlvi területet vásárolni óhajtván; arra ezennel pályázati hirdetettük.
Még kívánjuk, hogy a vásárlandó telek lakóházak építésére alkalmas árúrnék ki nem felt terület legyen és hogy az a m-ludasi vasuti állomáshoz lehetőleg közel fekjedjék.
Az ajánlatok jogérvényes alakban bélyegzettel és lepecsételve „Ajánlat a m. kir. államvasutak által M-Ludason vásárlandó telekre 17847/900. szhoz” felirattal ellátva f. év augusztus hó 10-ik napja déli 12 órájáig titkárságunkhoz beküldendők.
Az ajánlatban a megvételre felajánlott terület pontos fekvése, nagysága, az önkéntes, vagy 1000 □ öllel számított holdankénti egységár, telekhönyvi tulajdonosának valamint az ajánlattevő neve és lakcíme pontosan kitüntetendő.
A m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az árakra és feltételekre szabadon válasszon.
Kolozsvár, 1900. július hó 20-án.
Az üzemeltetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)
ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT!
GERŐ Ferenc előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.
Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.
Ezen iskola előkészít ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló fogalmazási tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára, Az új kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.
Beiratás naponkint délután 4-7 óra között.

Titkos betegségek
mindenneműt, impotentiát meg előszobák nélküli meglopó székrel, alapsan gyógyítja med. univ.
Dr. Fabinyi v. kórházi orvos, specialista oly módszereket, melyek sok ezer betegnél biztos eredményt alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában.
Etrás siker folytán honarátum utólag is szentelt. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerök. 16678
Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körtút 12. I. em. Bejártat a leposonék. Külön váróterem.
Rendel: d. e. 9-3lg este 6-8lg.

Szolíd árak.
Mautner Henrik
butorszállítási és beraktározási vállalat
BUDAPEST,
VIII., József-körtút 21.
Szárak raktárak.
Kerékpár majdnem új, betegségi miatt olcsón eladó. Régi posta-utca 4. III. em. 14. 3031

MAI MAGYAR KÖLTŐK
A költő dalából a régi szelleme beszél
hozzánk. S ha a régi költők műveiből megismerjük a múltat, a velünk egykorú költészet tükrén át bepillantást vehetünk a jövőbe, mely közvetlen folytatása a jelennek. ♪♪♪♪♪♪♪♪
ÁBRÁNYI EMIL. Mároziusi dalok és egyéb költemények. (M. K. 85. sz.) .. kor. — 30
GARA JÓZSEF. Golgotha .. kor. — 2
JAKAB ODON. Nyolcz fénynyomású képpel és több vígművel. Füzve kor. 8. díszkötésben .. kor. 10
JAKAB ODON. Szilágyi és Hajmási. Négy fénynyomott lappal és több szövegképpel. Díszkötésben .. kor. 3 60
KÖLTŐK ALBUMA. Szerkesztette Radó Antal. 16-rét. Szines nyomású aranyozott díszkötésben .. kor. 6
Ugyanaz. Selyemmel kirakott díszkötésben .. kor. 9
Ugyanaz. 8-rét. Szines nyomású aranyozott díszkötésben .. kor. 10
Ugyanaz. Emlékiadás. díszesb kötésben .. kor. 13
Újabb nemzeti daloknyomások. (A Költők Albuma ötödik kötet.) .. kor. 2 40
RADO ANTAL. Dalok és történetek. Újabb költemények. Díszkötésben .. kor. 3 50
SZABOLCSNA MIHÁLY. Versok. (M. K. 84. sz.) .. kor. 30
ÁBRÁNYI GYULA. Vallomások .. kor. 2
VICTORISZ JOZSEF. Glusseppe költeményei .. kor. 2 40
VIKAR BÉLA. Árpád és Habsburg. Ünnepi költemény kor. — 50
Megjelentek és kaphatók
LAMPEL RÓBERT
++ (WODIANER F. ÉS FIAI) ++
cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadóhivatalában
+ Budapest, Andrassy-út 21. sz. +

Ajánlják:
Dr. Ángyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebmann egyetemi tanár urak.
DUPLA MALTIASÖR

szent-istván védjegyűek hatásos szer verszegényiség, idegesség, emésztési zavarok, álmátlanosság és gyöngés ellen, továbbá ajánlva van lábbadozóknak és különösen szoptató nőknek.
BUDAPESTI ÁRAK: — a fogyasztási adóval együtt — egy nagy palack (palack nélkül) 30 fillér, egy kis palack 15 fillér. — VIDÉKI ÁRAK: a fogyasztási adóval együtt — a kobányai állomáson — egy rekesz 30 nagy palack 15 korona, betét a rekeszért és palackokért 5 korona 90 fillér, összesen 21 korona 90 fillér; egy rekesz 30 kis palack 12 korona, betét a rekeszért és palackokért 6 korona, összesen 18 korona. A betéteket visszacsomaglatjuk, ha a rekeszek és palackok jókárban és fuvarmentesen 9 hónapra belül címünkre visszaküldetnek.
Ezen sör hónapig eltartható.
Utánzatoktól tessék óvakodni!
Valódi csak a „Szent-István” védjegyű.

BARÁT-MALTIASÖR
nagy palack 95 fillér, kis palack 34 fillér, betét mint fent.
Kapható Budapeston minden főzser- és eszemiszletben. — A vidékre névre megrendelő közzelben a sörfedővel vagy annak belüli címünkre visszaküldetnek.
KÖBANYAI POLGÁRI SERFŐZŐ R. T.